

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

4 Ιουνίου 2026

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3149

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/61012/390

3η τροποποίηση του προγράμματος χρηματοδότησης για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα.

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ -
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τα άρθρα 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
2. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.
3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ'εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (L 187) [Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός (ΓΑΚ)], όπως ισχύει.
4. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης.
5. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.
6. Την COM(2021) 328 final πρόταση Εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ελλάδας.
7. Την από 13 Ιουλίου 2021 Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για την Ελλάδα (ST 10152/21, ST 10152/21 ADD 1).
8. Τον ν. 5140/2024 «Νέο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και συμπληρωματικές διατάξεις» (Α' 154).
9. Το αναθεωρημένο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ της Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης της 13ης Ιουλίου 2021, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ελλάδας (15831/23).
10. Την ανακοίνωση 2021/C 280/01 της Επιτροπής σχετικά με τεχνική καθοδήγηση όσον αφορά τον έλεγχο βιωσιμότητας για το ταμείο InvestEU.
11. Την ανακοίνωση της Επιτροπής «Τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (2021/C 58/01).
12. Την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
13. Την υπό στοιχεία C(2002) 25 final/06-01-2022 πράξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία ενέκρινε τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων για την Ελλάδα (1 Ιανουαρίου 2022 31 Δεκεμβρίου 2027) Κρατική ενίσχυση SA. 100372 (2021/N) Ελλάδα, όπως τροποποιήθηκε με την C(2023) 6801 final/16-10-2023 πράξη της.

14. Το έγγραφο εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Commission Staff Working Document) Guidance to member states - Recovery and Resilience Plans" (SWD)2021 12 final/22-1-2021 (parts 1, 2).

15. Το π.δ. από 27.11/14.12.1926 «Περί κωδικοποίησης των περί συστάσεως Τεχνικού Επιμελητηρίου κειμένων διατάξεων» (Α' 430).

16. Τον ν. 1486/1984 «Τροποποίηση των διατάξεων του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος» (Α' 161).

17. Τον ν. 4122/2013 «Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων Εναρμόνιση με την Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις» (Α' 42) και ειδικότερα το άρθρο 10 αυτού.

18. Τον ν. 4409/2016 «Πλαίσιο για την ασφάλεια στις υπεράκτιες εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, ενσωμάτωση της Οδηγίας 2013/30/ΕΕ, τροποποίηση του π.δ. 148/2009 και άλλες διατάξεις» και ιδίως τα άρθρα 52-56 αυτού (Α' 136).

19. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/οικ.178581/12.07.2017 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Έγκριση Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων» (Β' 2367).

20. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/51153/9.5.2023 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, «Συστήματα αναγνώρισης προσόντων και πιστοποίησης Ενεργειακών Ελεγκτών. Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών και Αρχείο Ενεργειακών Ελέγχων» (Β' 3187).

21. Τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).

22. Τον ν. 4342/2015 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, Ενσωμάτωση στο Ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012 "Για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ"» (Α' 143).

23. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

24. Τον ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (Α' 137).

25. Τον ν. 4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» (Α' 167).

26. Τα άρθρα 270 έως και 281 του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α' 207) και ιδίως το άρθρο 272 για την σύσταση στο Υπουργείο Οικονομικών της αυτοτελούς Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.

27. Τον ν. 4772/2021 (Α' 17) και ειδικότερα το άρθρο 42.

28. Το άρθρο 102 του ν. 4821/2021 «Εκσυγχρονισμός του Ελληνικού Κτηματολογίου, νέες ψηφιακές υπηρεσίες και ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις» (Α' 134), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 45 του ν. 4994/2022 (Α' 215).

29. Τον ν. 4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Α' 135).

30. Τον ν. 4936/2022 «Εθνικός Κλιματικός Νόμος Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την προστασία του περιβάλλοντος» (Α' 105).

31. Τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).

32. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

33. Το π.δ. 70/2015 (Α' 114) περί ανασύστασης Υπουργείων και μετονομασίας του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

34. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών (Α' 181).

35. Το π.δ. 5/2022 «Οργανισμός του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» (Α' 15).

36. Το π.δ. 132/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.)» (Α' 160).

37. Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130).

38. Το π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139).

39. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131).

40. Το π.δ. 27/2025 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτή Υπουργού, Υφυπουργών και Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης» (Α' 44).

41. Το π.δ. 12/2020 «Οργανισμός Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος» (Α' 17).

42. Την υπό στοιχεία 59886/ΕΥΚΕ913/11.6.2020 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας» (Β' 2417 και διόρθωση σφάλματος Β' 3968).

43. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΕΣΠΑΕΝ/26691/426/13.3.2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ορισμός του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας ως φορέα υλοποίησης για δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας στις επιχειρήσεις του τριτογενή τομέα και του τουρισμού», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (Β' 1640).

44. Την υπό στοιχεία Υ1/3.1.2024 απόφαση του Πρωθυπουργού «Καθορισμός σειράς τάξης των Υπουργείων» (Β' 28).

45. Την υπό στοιχεία Υ21/22.12.2025 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση» (Β' 7190).

46. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΠΡΓ/37371/2512/04.04.2025 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Νικόλαο Τσάφο» (Β' 1660).

47. Την υπ' αρ. 134453/23.12.2015 κοινή υπουργική απόφαση «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - ΠΔΕ (τροποποίηση της κοινής υπουργικής απόφασης 46274/26.9.2014 (Β' 2573))» (Β' 2857).

48. Την υπ' αρ. 35259/24.03.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύσταση και Λειτουργία Λογαριασμού για την εθνική χρηματοδότηση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (Β' 1197).

49. Την υπό στοιχεία 119126 ΕΞ 2021/2021 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 4498).

50. Την υπ' αρ. 119138/28.09.2021 (Β' 4499) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών περί συμπλήρωσης και εξειδίκευσης των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης του Υπουργείου Οικονομικών.

51. Την υπό στοιχεία 120141 ΕΞ 2021/2021 απόφαση του Διοικητική της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης «Έγκριση του Εγχειριδίου Διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Ταμείου Ανάκαμψης, δυνάμει της υπό στοιχεία 119126 ΕΞ 2021/2021 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών».

52. Την υπό στοιχεία 71693 ΕΞ 2023/09.05.2023 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Διαδικασίες επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού στο πλαίσιο Δράσεων και Έργων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Β' 3079).

53. Το υπό στοιχεία 115150/ΕΥΚΕ 4023/02.11.2016 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων».

54. Το υπό στοιχεία 42649/ΕΥΚΕ 5351/13.05.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Καν. Ε.Ε. 651/2014, ως προς τον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής».

55. Την υπ' αρ. 34584/05.04.2019 (ΑΔΑ: ΩΘΜΦΗ-9ΚΦ) Εγκύκλιο της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων.

56. Την υπό στοιχεία 31506/ΕΞ ΥΠΟΙΚ 27.02.2024 γνωμοδότηση της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων, της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

57. Την υπ' αρ. 106/2024 γνωμοδότηση της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων, της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής και Στρατηγικής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία μας κοινοποιήθηκε με το από 25.09.2024 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

58. Την υπό στοιχεία 052/2025/ΕΞ ΥΠΕΘΟΟ 102452/12.06.2025 γνωμοδότηση της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής και Στρατηγικής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

59. Την υπό στοιχεία 18518/ΕΞ ΥΠΟΙΚ 5.2.2024 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Ένταξη του Έργου "Sub1. Ενεργειακή απόδοση επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα" της Δράσης με ID "16874 - Εξοικονομώ επιχειρώντας" (Κωδικός ΟΠΣ 5220991) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (ΑΔΑ 603ΚΗ-Χ3Β).

60. Την υπό στοιχεία 33566/ΕΞ ΥΠΟΙΚ 1.3.2024 απόφαση έγκρισης της πρόσκλησης «Πρόγραμμα Εξοικονομώ- Επιχειρώ» του Έργου «Sub1. Ενεργειακή απόδοση επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα» (Κωδικός ΟΠΣ 5220991), της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.

61. Την υπό στοιχεία ΥΠΟΙΚ 45335 ΕΞ/28.03.2024 θετική γνώμη για την τροποποίηση (1η) της πρόσκλησης του Προγράμματος «Εξοικονομώ - Επιχειρώ» του Έργου «Sub1. Ενεργειακή απόδοση επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5220991).

62. Την υπό στοιχεία ΥΠΟΙΚ 56438/18.04.2024 2η έγκριση τροποποίησης (1ης) της πρόσκλησης του Προγράμματος «Εξοικονομώ - Επιχειρώ» του Έργου «Sub1. Ενεργειακή απόδοση επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5220991).

63. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΘΟΟ 180429/ΕΞ 2.12.2024 2η έγκριση τροποποίησης (2ης) της πρόσκλησης του Προγράμματος «Εξοικονομώ - Επιχειρώ» του Έργου «Sub1. Ενεργειακή απόδοση επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5220991).

64. Την υπό στοιχεία ΥΠΟΙΚ 180524/15.10.2025 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Τροποποίηση απόφασης ένταξης του Έργου "Sub1. Ενεργειακή απόδοση επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα" της Δράσης με ID "16874 - Εξοικονομώ επιχειρώντας"» (Κωδικός ΟΠΣ 5220991) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.»

65. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΘΟΟ 63872/23.04.2026 έγκριση τροποποίησης (3ης) της πρόσκλησης του Προγράμματος «Εξοικονομώ - Επιχειρώ» του Έργου «Sub1. Ενεργειακή απόδοση επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5220991).

66. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/26201/171/08.03.2024 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Πρόγραμμα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα» (Β' 1650), όπως έχει τροποποιηθεί από τις υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/51978/755/15.05.2024 (Β' 2902) και ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/134093/2291/05-12-2024 (Β' 6647) κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

67. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/68713/27.06.2025 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, της περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014, σύμφωνα με την οποία από την παρούσα κοινή υπουργική απόφαση δεν προκύπτει επιβάρυνση στον κρατικό προϋπολογισμό πέραν αυτής που είχε προσδιοριστεί με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/23483/557/5.03.2024 εισήγηση της ΓΔΟΥ του ΥΠΕΝ στην υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/26201/171/08.03.2024 (Β' 1650) όμοια απόφαση.

68. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/46147/24.04.2025 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας της περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014, σύμφωνα με την οποία από την παρούσα κοινή υπουργική απόφαση δεν προκαλείται πρόσθετη επιβάρυνση για τον κρατικό προϋπολογισμό και, συγκεκριμένα, για το ΑΠΔΕ αρμοδιότητας ΥΠΕΝ ή για τον προϋπολογισμό φορέα εποπτευόμενου από το ΥΠΕΝ ή για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.

69. Το γεγονός ότι με τις διατάξεις της παρούσας τροποποιείται η διοικητική διαδικασία με επίσημο τίτλο «Πρόγραμμα Εξοικονομώ- Επιχειρώ» και Μοναδικό Αριθμό Καταχώρισης (Μ.Α.Κ.) στο ΕΜΔΔ «Μίτος» 232243, αποφασίζουμε:

Την τροποποίηση της ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/26201/171/8.03.2024 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Πρόγραμμα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα» (Β' 1650), ως εξής:

1. Στο Κεφάλαιο 1.4 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ»,

Α) Στην ενότητα «Δαπάνες για την υλοποίηση επεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης», στην παράγραφο «Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες, μεταξύ άλλων [...] παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας», η δεύτερη περίπτωση «Η αντικατάσταση καυστήρων και λεβήτων με καυστήρες ή λέβητες ορυκτών καυσίμων» αντικαθίσταται από τη φράση «Η εγκατάσταση καυστήρων και λεβήτων ορυκτών καυσίμων».

Β) Στην ενότητα «Λοιπές υποστηρικτικές δαπάνες», διαγράφεται η φράση «Ο Επιθεωρητής του Α' ΠΕΑ ή Α' Ενεργειακού Ελέγχου, ο ίδιος ή νομικό πρόσωπο στο οποίο είναι μέλος ή εταίρος ή υπάλληλος, δεν συμμετέχει στη μελέτη, προμήθεια, κατασκευή, επίβλεψη των επιλέξιμων δαπανών».

Γ) Στον Πίνακα με τα ανώτατα όρια κατανομής δαπανών ανά κατηγορία δαπάνης, διορθώνεται η παραπομπή στις γραμμές 4 και 5 του εν λόγω Πίνακα («άρθρο 38α ΓΑΚ- παρ. 1.5.2.1. του παρόντος Οδηγού») στην ορθή («άρθρο 38α ΓΑΚ- παρ. 1.5.2.2 του παρόντος Οδηγού»).

Δ) Στην ενότητα «Γενικές επισημάνσεις για τις δαπάνες»,
- η πρώτη περίπτωση αναδιατυπώνεται ως «Επιλέξιμες είναι οι παρεμβάσεις που συνεισφέρουν στην επίτευξη των ενεργειακών στόχων του προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη τα όρια του προϋπολογισμού που τίθενται στην παρ. 1.5.1 του παρόντος οδηγού»,

- η τέταρτη περίπτωση διαγράφεται,

- η φράση «Ως ημερομηνία λήξης επιλεξιμότητας των δαπανών των προτάσεων ορίζεται η 30.07.2025. Η ολοκλήρωση των προτεινόμενων προτάσεων θα πρέπει να συντελεστεί έως την ως άνω ημερομηνία» αντικαθίσταται από τη φράση «Ως ημερομηνία λήξης επιλεξιμότητας των δαπανών των προτάσεων, συμπεριλαμβανομένων των υποστηρικτικών δαπανών, ορίζεται η 30.06.2026 για τις αιτήσεις των οποίων η αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου πραγματοποιείται με πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης και η 30.07.2025 για τις αιτήσεις των οποίων η αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου πραγματοποιείται με ενεργειακό έλεγχο»,

και το Κεφάλαιο 1.4 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» τροποποιείται ως εξής:

«1.4. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Οι επιλέξιμες δαπάνες διακρίνονται σε δαπάνες για την υλοποίηση των επεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης, οι οποίες εμπίπτουν στον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό, και λοιπές υποστηρικτικές δαπάνες (δηλαδή δαπάνες απαραίτητες για τη σύνταξη, την υποβολή και την παρακολούθηση της αίτησης καθώς και τον τελικό έλεγχο επίτευξης των ελάχιστων ενεργειακών στόχων), οι οποίες εμπίπτουν στον Κανονισμό De Minimis. Επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο του άρθρου 38 παρ. 3 είναι οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που απαιτούνται ώστε να επιτευχθεί το υψηλότερο επίπεδο ενεργειακής απόδοσης. Καθορίζονται συγκρίνοντας το κόστος της επένδυσης με το κόστος του αντιπαραδείγματος το οποίο θα προέκυπτε εάν δεν είχε χορηγηθεί η ενίσχυση, ως εξής: α) αν το αντιπάρδειγμα συνίσταται στην πραγματοποίηση επένδυσης χαμηλότερης ενεργειακής απόδοσης που αντιστοιχεί στη συνήθη εμπορική πρακτική στον συγκεκριμένο τομέα ή στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δραστηριότητας, οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στη διαφορά μεταξύ του κόστους της επένδυσης για την οποία χορηγείται κρατική ενίσχυση και του κόστους της επένδυσης χαμηλότερης ενεργειακής απόδοσης β) αν το αντιπάρδειγμα συνίσταται στην πραγματοποίηση της ίδιας επένδυσης σε μεταγενέστερη χρονική στιγμή, οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στη διαφορά μεταξύ του κόστους της επένδυσης για την οποία χορηγείται κρατική ενίσχυση και της καθαρής παρούσας αξίας του κόστους της μεταγενέστερης επένδυσης, με αναγωγή κατά τον χρόνο κατά τον οποίο θα πραγματοποιούνταν η ενισχυόμενη επένδυση γ) αν το αντιπάρδειγμα συνίσταται στη διατήρηση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων και του υφιστάμενου εξοπλισμού σε λειτουργία, οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στη διαφορά μεταξύ του κόστους της επένδυσης για την οποία χορηγείται κρατική ενίσχυση και της καθαρής παρούσας αξίας της επένδυσης στη συντήρηση, επισκευή και εκσυγχρονισμό της υφιστάμενης εγκατάστασης και του υφιστάμενου εξοπλισμού, με αναγωγή κατά τον χρόνο κατά τον οποίο θα πραγματοποιούνταν η ενισχυόμενη επένδυση δ) στην περίπτωση εξοπλισμού που αποτελεί αντικείμενο σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στη διαφορά, από άποψη καθαρής παρούσας αξίας, μεταξύ της μίσθωσης του εξοπλισμού για τον οποίο χορηγείται κρατική ενίσχυση και της μίσθωσης του λιγότερο ενεργειακά αποδοτικού εξοπλισμού που θα μισθωνόταν εάν δεν είχε χορηγηθεί η ενίσχυση το κόστος μίσθωσης δεν περιλαμβάνει δαπάνες που σχετίζονται με τη λειτουργία του εξοπλισμού ή της εγκατάστασης (κόστος καυσίμων, ασφάλιση, συντήρηση, άλλα αναλώσιμα), ανεξάρτητα από το αν καλύπτονται από τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης. Σε όλες τις περιπτώσεις που απαριθμούνται στο πρώτο εδάφιο, το αντιπάρδειγμα αντιστοιχεί σε επένδυση με συγκρίσιμη παραγωγική ικανότητα και διάρκεια που συμμορφώνεται με τα ήδη ισχύοντα ενωσιακά πρότυπα. Το αντιπάρδειγμα πρέπει να είναι αξιόπιστο υπό το πρίσμα των νομικών απαιτήσεων, των συνθηκών της αγοράς και των κινήτρων που παρέχει το σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ της ΕΕ). Όταν η επένδυση συνίσταται σε σαφώς προσδιορίσιμη επένδυση που αποσκοπεί αποκλειστικά στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, για την οποία δεν υπάρχει λιγότερο ενεργειακά αποδοτικό αντιπάρδειγμα όσον αφορά την επένδυση, επιλέξιμες δαπάνες είναι οι συνολικές επενδυτικές δαπάνες.

Στην περίπτωση του άρθρου 38α επιλέξιμες δαπάνες είναι οι συνολικές επενδυτικές δαπάνες. Η ενίσχυση επιφέρει βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου, μετρούμενη ως πρωτογενής ενέργεια, τουλάχιστον κατά: i) 20% σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την επένδυση στην περίπτωση ανακαίνισης υφιστάμενων κτιρίων, ή ii) κατά 10% σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την επένδυση στην περίπτωση μέτρων ανακαίνισης που αφορούν την εγκατάσταση ή την αντικατάσταση ενός μόνο τύπου δομικών στοιχείων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 9) της οδηγίας 2010/31/ΕΕ, και αυτά τα στοχευμένα μέτρα ανακαίνισης δεν αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το 30% του μέρους του προϋπολογισμού του καθεστώτος που αφορά τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης, ή iii) κατά 10% σε σύγκριση με το κατώτατο όριο που έχει καθοριστεί για τις

απαιτήσεις για κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας στο πλαίσιο των εθνικών μέτρων μεταφοράς της οδηγίας 2010/31/ΕΕ στην περίπτωση νέων κτιρίων. Η αρχική ζήτηση πρωτογενούς ενέργειας και η εκτιμώμενη βελτίωση προσδιορίζονται με βάση πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης ή ενεργειακό έλεγχο, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 12) της οδηγίας 2010/31/ΕΕ. Η ενίσχυση που χορηγείται για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου μπορεί να συνδυάζεται με ενισχύσεις για ένα από τα ακόλουθα μέτρα ή το σύνολό τους: α) την εγκατάσταση ολοκληρωμένου επιτόπιου εξοπλισμού για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, φωτοβολταϊκών συλλεκτών και αντλιών θερμότητας β) την εγκατάσταση εξοπλισμού για την αποθήκευση της ενέργειας που παράγεται από τις επιτόπιες εγκαταστάσεις ανανεώσιμης ενέργειας. Ο εξοπλισμός αποθήκευσης απορροφά τουλάχιστον το 75% της ενέργειάς του από άμεσα συνδεδεμένη εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, σε ετήσια βάση γ) τη σύνδεση με ενεργειακά αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης και συναφή εξοπλισμό δ) την κατασκευή και εγκατάσταση υποδομής επαναφόρτισης για χρήση από τους χρήστες του κτιρίου, και συναφών υποδομών, όπως η υποδομή αγωγών καλωδίωσης, όταν οι χώροι στάθμευσης βρίσκονται είτε εντός του κτιρίου είτε σε παρακείμενο χώρο ε) την εγκατάσταση εξοπλισμού για την ψηφιοποίηση του κτιρίου, ιδίως για την αύξηση της ευφυούς ετοιμότητάς του, συμπεριλαμβανομένων της παθητικής εσωτερικής ενσυρμάτωσης ή της δομημένης καλωδίωσης για δίκτυα δεδομένων και του βοηθητικού τμήματος της ευρυζωνικής υποδομής στην ιδιωτική έκταση στην οποία βρίσκεται το κτίριο, αλλά εξαιρουμένης της ενσυρμάτωσης ή της καλωδίωσης για δίκτυα δεδομένων εκτός της ιδιωτικής έκτασης στ) επενδύσεις σε πράσινες στέγες και εξοπλισμό για τη συγκράτηση και τη χρήση των όμβριων υδάτων. Σε περίπτωση οποιωνδήποτε συνδυασμένων εργασιών αυτού του είδους, όπως καθορίζονται στα στοιχεία α) έως στ), το σύνολο των επενδυτικών δαπανών για τις διάφορες εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες. Οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης ή περιβαλλοντικών επιδόσεων δεν είναι επιλέξιμες.

Δαπάνες για την υλοποίηση επεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης

Τηρουμένων των ανωτέρω, επιλέξιμες παρεμβάσεις είναι οι ακόλουθες:

- παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης κτιριακού κελύφους, όπως θερμομόνωση αδιαφανών δομικών στοιχείων, αντικατάσταση διαφανών δομικών στοιχείων, εγκατάσταση συστημάτων σκίασης,
- παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης συστήματος φωτισμού, εσωτερικού και εξωτερικού, όπως αντικατάσταση φωτιστικών σωμάτων από νέα τεχνολογίας LED, εγκατάσταση αυτοματισμών σύζευξης τεχνητού με φυσικό φωτισμό, εγκατάσταση αυτοματισμών μείωσης κατανάλωσης λόγω απουσίας/παρουσίας χρηστών,
- παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε συστήματα θέρμανσης χώρων, όπως αντικατάσταση λεβήτων από αντλίες θερμότητας, ενίσχυση θερμομόνωσης δικτύων διανομής, αντικατάσταση τερματικών μονάδων από νέες ενεργειακά αποδοτικότερες,
- παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε συστήματα ψύξης χώρων, όπως αντικατάσταση ψυκτών από νεότερης τεχνολογίας αντλίες θερμότητας ή ψύκτες, ενίσχυση θερμομόνωσης δικτύων διανομής, αντικατάσταση τερματικών μονάδων από νέες ενεργειακά αποδοτικότερες,
- παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε συστήματα αερισμού χώρων, όπως αντικατάσταση Κ.Κ.Μ. από νεότερης τεχνολογίας που διαθέτουν ανάκτηση της ενέργειας του απορριπτόμενου αέρα, ενίσχυση θερμομόνωσης δικτύων διανομής, αντικατάσταση ανεμιστήρων μονάδων από νέες ενεργειακά αποδοτικότερες που ελέγχονται από ηλεκτρονικές διατάξεις (inverters),
- παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε συστήματα ζεστού νερού χρήσης, όπως αντικατάσταση λεβήτων από αντλίες θερμότητας, με ή χωρίς ενίσχυση θερμομόνωσης δικτύων διανομής, αντικατάσταση μονάδων αποθήκευσης από νέες ενεργειακά αποδοτικότερες,
- εγκατάσταση ηλιοθερμικών συστημάτων,
- παρεμβάσεις αντικατάστασης ενεργοβόρου εξοπλισμού που αφορά την παραγωγική διαδικασία των παρεχόμενων κύριων υπηρεσιών (π.χ. φούρνοι, ψυγεία),
- εγκατάσταση συστήματος αντιστάθμισης,
- εγκατάσταση συστημάτων αυτοματισμού, ελέγχου και διαχείρισης σε τοπικό και σε κεντρικό επίπεδο (Building Energy Management System, Energy Management System).

Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες, μεταξύ άλλων:

- Οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης
- Η εγκατάσταση καυστήρων και λεβήτων ορυκτών καυσίμων
- Εργασίες συντήρησης
- Κινητά στοιχεία, μη μόνιμου χαρακτήρα (πχ κουρτίνες, εσωτερικές περσίδες, κ.λπ.)

- Λοιπός εξοπλισμός που δε συμβάλει στην ενεργειακή αναβάθμιση του κτιρίου
- Δαπάνες για συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας και των ενισχύσεων για τηλεθέρμανση και/ή τηλεψύξη

- Εργοδοτικές εισφορές για κατασκευαστικές εργασίες και οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, και τέλη
- Η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Λοιπές υποστηρικτικές δαπάνες

Στο πλαίσιο της Δράσης αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες αυτές για την παροχή των ακόλουθων υποστηρικτικών υπηρεσιών:

α) Υπηρεσίες Ενεργειακού Ελεγκτή, όπως ορίζεται από τον ν. 4342/2015 και τη σχετική υπουργική απόφαση. i./Προκαταρκτικές Ενέργειες Σύνταξης Αίτησης

Διενέργεια Ενεργειακού Ελέγχου βάσει του ν. 4342/2015 από Ενεργειακούς Ελεγκτές εγγεγραμμένους στο μητρώο ενεργειακών ελεγκτών του ΥΠΕΝ, κατά τη σύνταξη και υποβολή της πρότασης - Θέσπιση Ενεργειακού Στόχου.

Υποβολή της Έκθεσης Αναφοράς Ενεργειακού Ελέγχου στο "ΑΡΧΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ" του ΥΠΕΝ
Επισημαίνεται ότι οι υπηρεσίες της παρ. α) σημείο i) δεν συνιστούν επιλέξιμες δαπάνες στην περίπτωση των Πολύ Μεγάλων Επιχειρήσεων, για τις οποίες υφίσταται εκ του νόμου υποχρέωση διενέργειας Ενεργειακού Ελέγχου βάσει του άρθρου 10 του ν. 4342/2015.

ii./Αποτίμηση του Ενεργειακού Στόχου μετά την ολοκλήρωση των παρεμβάσεων

Διενέργεια Ενεργειακού Ελέγχου βάσει του ν. 4342/2015 από Ενεργειακούς Ελεγκτές εγγεγραμμένους στο μητρώο ενεργειακών ελεγκτών του ΥΠΕΝ, μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης των παρεμβάσεων.

Υποβολή της Έκθεσης Αναφοράς Ενεργειακού Ελέγχου στο "ΑΡΧΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ" του ΥΠΕΚΑ.

β) Υπηρεσίες Ενεργειακού Επιθεωρητή, όπως ορίζεται από τον ν. 4122/2013 και τη σχετική Υ.Α. 178581/30-06-2017, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, για έκδοση Πιστοποιητικών Ενεργειακής Απόδοσης για τις περιπτώσεις κτιρίων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΚΕνΑΚ.

i./Προκαταρκτικές Ενέργειες Σύνταξης Αίτησης

Έκδοση Π.Ε.Α. από Ενεργειακούς Επιθεωρητές εγγεγραμμένους στο μητρώο ενεργειακών επιθεωρητών του ΥΠΕΝ κατά τη σύνταξη και υποβολή της πρότασης. Στο βασικό σενάριο υλοποίησης παρεμβάσεων θα περιλαμβάνονται το σύνολο ή όσες παρεμβάσεις, από τις επιλέξιμες, λαμβάνει υπόψη ο ΚΕΝΑΚ.

ii./Αποτίμηση του Ενεργειακού Στόχου μετά την ολοκλήρωση των παρεμβάσεων

Έκδοση Π.Ε.Α. από Πιστοποιημένους Ενεργειακούς Επιθεωρητές μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης των παρεμβάσεων.

γ) Εφαρμογή και Πιστοποίηση συστήματος ενεργειακής διαχείρισης σύμφωνα με το πρότυπο ISO 50001.

Περιλαμβάνεται η αμοιβή του φορέα πιστοποίησης της εφαρμογής του συστήματος

δ) Δαπάνες Συμβούλου Διοίκησης και Διαχείρισης της αίτησης

Περιλαμβάνονται οι δαπάνες του Συμβούλου για την προετοιμασία και υποβολή της αίτησης καθώς επίσης και για την διοίκηση και διαχείριση της κατά τη διάρκεια υλοποίησης και μέχρι την ολοκλήρωση της.

ε) Δαπάνες Μελετών

Περιλαμβάνονται οι δαπάνες για την εκπόνηση μελετών κάθε μορφής απαραίτητες για την υλοποίηση της έκθεσης αποτελεσμάτων του ενεργειακού ελέγχου σχετικές με τους σκοπούς της Δράσης.

Για τις λοιπές υποστηρικτικές δαπάνες επισημαίνονται τα εξής:

- Ο Ενεργειακός Έλεγχος διενεργείται από Ενεργειακό Ελεγκτή εγγεγραμμένο στο Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών, σύμφωνα με τον ν. 4342/2015.

- Η έκδοση Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) διενεργείται από Ενεργειακό Επιθεωρητή, εγγεγραμμένο στο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών.

- Η δαπάνη για το κόστος των Ενεργειακών Ελέγχων, των Ενεργειακών Επιθεωρήσεων προς έκδοση Πιστοποιητικών Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) για περιπτώσεις κτιρίων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΚΕνΑΚ, η δαπάνη του Ενεργειακού Συμβούλου, οι δαπάνες για την εφαρμογή και πιστοποίηση συστήματος ενεργειακής διαχείρισης, καθώς και τυχόν δαπάνες απαιτούμενων υποστηρικτικών μελετών είναι επιλέξιμες.

- Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να τηρείται η νομοθεσία για το ασυμβίβαστο των ενεργειακών επιθεωρήσεων και το ασυμβίβαστο των ενεργειακών ελέγχων. Πιο συγκεκριμένα,

- κατ'εφαρμογή του ν. 4409/2016 (Α' 136), Μέρος ΙΙΙ, άρθρο 53:

«1. Απαγορεύεται η διενέργεια ενεργειακής επιθεώρησης από Ενεργειακό Επιθεωρητή σε κτίριο ή κτιριακή μονάδα εφόσον:

α) συμμετείχε στη μελέτη, κατασκευή, επίβλεψη, συντήρηση, ο ίδιος ή νομικό πρόσωπο του οποίου είναι μέλος ή εταίρος ή υπάλληλος,

β) έχει δικαίωμα κυριότητας, νομής ή κατοχής, ο ίδιος, ή σύζυγος ή συγγενής του έως β' βαθμού ή νομικό πρόσωπο του οποίου ο ίδιος είναι μέλος ή εταίρος ή υπάλληλος»,

- κατ' εφαρμογή του άρθρου 10 παρ. 17 του ν. 4342/2015 (Α' 143):

«17. Η ιδιότητα του ενεργειακού ελεγκτή είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου ή υπαλλήλου Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), με σχέση δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου.»

· Οι δαπάνες παροχής υπηρεσιών, παρακολούθησης και διαχείρισης της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες υπό τους ακόλουθους όρους:

- Να αφορούν στο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης και μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης.

- Οι πιθανές δαπάνες διαμονής, μετακίνησης και λοιπές δαπάνες ταξιδιών των συμβούλων περιλαμβάνονται στη συνολική αμοιβή τους και δεν είναι επιλέξιμες ως διακριτές δαπάνες.

· Οι επιλέξιμες επιχορηγούμενες δαπάνες για τις συμβουλευτικές/υποστηρικτικές εργασίες στο σύνολό τους δε δύναται να υπερβαίνουν το επτά τοις εκατό (7%) του επιλέξιμου συνολικού Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου, με ανώτατο σύνολο υποστηρικτικών δαπανών τις 30.000 €.

· Η τελική επιλεξιμότητα των δαπανών συνδέεται άμεσα με την κάλυψη του ενεργειακού στόχου που τίθεται είτε μέσω του ΠΕΑ, ή της έκθεσης αποτελεσμάτων του ενεργειακού ελέγχου σε συνδυασμό με τις εκθέσεις ολοκλήρωσης εργασιών, τα οποία θα πρέπει να υποβάλλονται ως παραδοτέα και θα ελέγχονται απολογιστικά μετά το πέρας των επεμβάσεων και σε κάθε περίπτωση πριν την εκταμίευση της τελικής δόσης του έργου.

Στον ακόλουθο Πίνακα παρουσιάζονται τα ανώτατα όρια κατανομής δαπανών ανά κατηγορία δαπάνης:

α/α	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ
1	Ενεργειακή αναβάθμιση κτιριακών υποδομών (προμήθεια υλικών, δαπάνες τοποθέτησης) (άρθρο 38α ΓΑΚ- παρ. 1.5.2.2. του παρόντος Οδηγού)	100%	100%
2	(α) Παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε εγκαταστάσεις και εξοπλισμό παραγωγής (αντικατάσταση ενεργοβόρου εξοπλισμού παραγωγής ή/και προμήθεια νέου) (β) Παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε εγκαταστάσεις διανομής ενέργειας και σε τελικούς ενεργειακούς καταναλωτές (προμήθεια εξοπλισμού, δαπάνες εγκατάστασης) (άρθρο 38 ΓΑΚ- παρ. 1.5.2.1. του παρόντος Οδηγού)	100%	
3	Εγκατάσταση ηλιοθερμικών συστημάτων (άρθρο 38α ΓΑΚ- παρ. 1.5.2.2. του παρόντος Οδηγού)	15%	
4	Εγκατάσταση Building Energy Management System (προμήθεια εξοπλισμού, δαπάνες εγκατάστασης) (άρθρο 38α ΓΑΚ- παρ. 1.5.2.2 του παρόντος Οδηγού)	15%	
5	Εγκατάσταση Energy Management System (προμήθεια εξοπλισμού, δαπάνες εγκατάστασης) (άρθρο 38 ΓΑΚ- παρ. 1.5.2.2 του παρόντος Οδηγού)	10%	
6	Αμοιβή Ενεργειακού Ελεγκτή/ Ενεργειακού Επιθεωρητή (De Minimis)	7%	7%
7	Πιστοποίηση συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης (Κανονισμός De Minimis)	2%	
8	Αμοιβή συμβούλων διοίκησης (Κανονισμός De Minimis)	5%	

Γενικές επισημάνσεις για τις δαπάνες

· Επιλέξιμες είναι οι παρεμβάσεις που συνεισφέρουν στην επίτευξη των ενεργειακών στόχων του προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη τα όρια του προϋπολογισμού που τίθενται στην παράγραφο 1.5.1 του παρόντος οδηγού.

· Δεν θεωρείται επιλέξιμο για συγχρηματοδότηση επενδυτικό σχέδιο του οποίου οι δαπάνες πραγματοποιούνται πριν από τον χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών. Έναρξη εργασιών πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη της αίτησης για το σύνολο της πρότασης.

· Όπου από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο απαιτείται η έκδοση αδειών και εγκρίσεων για την πραγματοποίηση των παρεμβάσεων που περιλαμβάνονται στο ΕΣ, αυτές πρέπει να εξασφαλιστούν και να προσκομιστούν κατά την υποβολή του τελικού αιτήματος καταβολής της δημόσιας δαπάνης.

· Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, έξοδα αμοιβών εκτελωνιστή και εκτελωνισμού.

· Τα υλικά και τα συστήματα που θα χρησιμοποιηθούν για τις παρεμβάσεις πρέπει να φέρουν πιστοποίηση των ενεργειακών χαρακτηριστικών τους.

· Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός πρέπει να είναι σύγχρονος, καινούργιος κι αμεταχείριστος και να περιέρχεται στην κυριότητα της επιχείρησης.

· Η Επένδυση θα συμμορφώνεται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης, όσον αφορά τις αρχές της κυκλικής οικονομίας για την ανακύκλωση των αποβλήτων κατασκευών και σύμφωνα με την οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (2010/31/ΕΕ)", σύμφωνα με την Εκτελεστική Απόφαση (CID).

· Όλες οι δαπάνες εξετάζονται για την επιλεξιμότητά τους και το εύλογο του κόστους κατά τη διαδικασία επαλήθευσης - πιστοποίησής τους. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες ή/και εύλογες, θα γίνεται δεκτό μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.

· Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφ' όσον ο Δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφ' όσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του Δικαιούχου.

· Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα, ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό που δεν μπορεί να ανακτηθεί. Σημειώνεται ότι, όταν ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, συμπεριλαμβάνεται στον επιχορηγούμενο π/υ και σε καμία περίπτωση δεν τον προσαυξάνει.

· Η τελική επιλεξιμότητα των δαπανών από την υλοποίηση των ενταγμένων προτάσεων θα επιβεβαιωθεί με επαλήθευση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται:

1) για τις δαπάνες οι οποίες υπάγονται στο Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό, η ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της πρότασης στο Πρόγραμμα.

2) για τις δαπάνες οι οποίες υπάγονται στον Κανονισμό Deminimis, η ημερομηνία προδημοσίευσης του Προγράμματος,

Ως ημερομηνία λήξης επιλεξιμότητας των δαπανών των προτάσεων, συμπεριλαμβανομένων των υποστηρικτικών δαπανών, ορίζεται η 30.06.2026 για τις αιτήσεις των οποίων η αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου πραγματοποιείται με πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης και η 30.07.2025 για τις αιτήσεις των οποίων η αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου πραγματοποιείται με ενεργειακό έλεγχο.

Οι ενισχύσεις της παρούσας δράσης θα διατεθούν στο πλαίσιο:

· του Κανονισμού ΕΕ/2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis).

· του Κανονισμού (ΕΕ) αρ.651/2014 της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της συνθήκης (ΓΑΚ), και συγκεκριμένα με βάση το άρθρο 38 (Επενδυτικές ενισχύσεις για μέτρα ενεργειακής απόδοσης εκτός από μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια) και το άρθρο 38α (Επενδυτικές ενισχύσεις για μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια).»

2. Στο Κεφάλαιο 1.5. «ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ - ΕΝΤΑΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ», στην ενότητα 1.5.1 «Προϋπολογισμός Επενδυτικών Σχεδίων Ενεργειακής Αναβάθμισης»,

Α) στην παράγραφο «Πέραν των ανωτέρω [...] μειώνονται αναλογικά», η φράση «Στην περίπτωση όπου ο λόγος του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού προς την ετήσια εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας είναι μικρότερος του 1,45, τα επιλέξιμα ποσά μειώνονται αναλογικά» αντικαθίσταται από τη φράση «Στην περίπτωση όπου ο λόγος του προτεινόμενου προϋπολογισμού προς την ετήσια εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας είναι μεγαλύτερος του 1,45, τα επιλέξιμα ποσά μειώνονται αναλογικά»,

Β) στην ενότητα «Γενικές επισημάνσεις», η φράση «Το υπόλοιπο τμήμα του προϋπολογισμού αποτελεί μη επιλέξιμη δαπάνη και υλοποιείται υποχρεωτικά, εφόσον συνεισφέρει στην επίτευξη του ενεργειακού στόχου που έχει τεθεί κατά την υποβολή του επενδυτικού σχεδίου» αντικαθίσταται από τη φράση «Το υπόλοιπο τμήμα του προϋπολογισμού αποτελεί μη επιλέξιμη δαπάνη και υλοποιείται αποκλειστικά με ίδια μέσα του ωφελούμενου», και η ενότητα 1.5.1 «Προϋπολογισμός Επενδυτικών Σχεδίων Ενεργειακής Αναβάθμισης» του Κεφαλαίου 1.5. «ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ - ΕΝΤΑΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ» τροποποιείται ως εξής:

«1.5.1 Προϋπολογισμός Επενδυτικών Σχεδίων Ενεργειακής Αναβάθμισης

Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός (δημόσια δαπάνη και ιδιωτική συμμετοχή, άνευ Φ.Π.Α.) κάθε επενδυτικής πρότασης δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης

· δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (500.000 €) για τον κλάδο του Τουρισμού.

· δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων πενήντα χιλιάδων ευρώ (250.000 €) για τον κλάδο του Εμπορίου και των Υπηρεσιών.

Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση ενισχύσεων για την παροχή συμβουλευτικών/υποστηρικτικών εργασιών στο σύνολό τους δε δύναται να υπερβαίνουν το επτά τοις εκατό (7%) του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου, με ανώτατο σύνολο υποστηρικτικών δαπανών τις 30.000 €.

Πέραν των ανωτέρω, σε κάθε περίπτωση ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός (δημόσια δαπάνη και ιδιωτική συμμετοχή άνευ Φ.Π.Α.) δε δύναται να υπερβαίνει το γινόμενο του 1,45 € επί το σύνολο της εκτιμώμενης ετήσιας εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας (kWh), όπως προκύπτει από το Α' Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης, ή από την Έκθεση Αποτελεσμάτων του Ενεργειακού Ελέγχου, κατά περίπτωση απαίτησης ως ορίζεται στην ενότητα 1.6.1. Στην περίπτωση όπου ο λόγος του προτεινόμενου προϋπολογισμού προς την ετήσια εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας είναι μεγαλύτερος του 1,45, τα επιλέξιμα ποσά μειώνονται αναλογικά.

Γενικές επισημάνσεις:

Σε περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο τόσο για τον κλάδο του Τουρισμού όσο και για τον κλάδο του Εμπορίου και των Υπηρεσιών έχει προϋπολογισμό μεγαλύτερο από το ως άνω ποσό ανά κατηγορία δραστηριότητας, τότε θα κρίνεται επιλέξιμο ΜΟΝΟ μέχρι του ορίου που τίθεται. Το υπόλοιπο τμήμα του προϋπολογισμού αποτελεί μη επιλέξιμη δαπάνη και υλοποιείται αποκλειστικά με ίδια μέσα του ωφελούμενου.

Για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται στην ενισχυόμενη δραστηριότητα/στο ενισχυόμενο έργο/στην επιχείρηση.»

3. Στο Κεφάλαιο 1.6. «ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ- ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ, στην ενότητα 1.6.2 «Αποτίμηση Ενεργειακού Στόχου»,

Α) στην παράγραφο «Πριν την αποπληρωμή του επενδυτικού σχεδίου ενεργειακής αναβάθμισης [...] φυσικού αντικείμενου του ΕΣ», στην περίπτωση ii., η φράση «τουλάχιστον 12 μήνες» αντικαθίσταται από τη φράση «για διάστημα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία»,

Β) προστίθεται παράγραφος «Αν η ενεργειακή αναβάθμιση επιτυγχάνεται ταυτόχρονα με επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες, οι μη επιλέξιμες δαπάνες που εκτελούνται αποκλειστικά με ίδια μέσα του ωφελούμενου και δεν περιλαμβάνονται στο ΕΣ θα πρέπει να διαχωρίζονται ως προς το οικονομικό τους αντικείμενο από τις επιλέξιμες»,

Γ) στην παράγραφο «Η αποπληρωμή του επενδυτικού σχεδίου... κατά ποσοστό μεγαλύτερο από 10%», στην περίπτωση ii) τροποποιείται το ποσοστό επιτρεπόμενης απόκλισης σε 20% και η περίπτωση ii) διαμορφώνεται ως εξής: «ii) εάν η ετήσια εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας ή/και η μείωση εκπεμπόμενων ρύπων, που επιτυγχάνονται μετά την υλοποίηση της επένδυσης, υπολείπονται των αναμενόμενων (οι οποίες έχουν τεθεί ως ενεργειακός στόχος κατά την υποβολή και έγκριση της πρότασης) κατά ποσοστό μεγαλύτερο από 20%»,

Δ) η παράγραφος «Σε κάθε περίπτωση ΕΣ που αφορά παρεμβάσεις ενεργειακής εξοικονόμησης σε κτίρια, εφόσον εξαιτίας της διαπιστούμενης απόκλισης, έστω και αν αυτή δεν είναι σημαντική, η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου μετρούμενη ως πρωτογενής ενέργεια είναι μικρότερη από 40 % σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την επένδυση, αφαιρείται από την ενίσχυση το ποσοστό της προσαύξησης της παρ. 16 του άρθρου 38α του Κανονισμού 651/2014» διαγράφεται και αντικαθίσταται από την παράγραφο «Σε κάθε περίπτωση κατά την αποπληρωμή του επενδυτικού σχεδίου θα πρέπει να τηρείται ο ελάχιστος ενεργειακός στόχος, όπως ορίζεται στην ενότητα 1.6.1, και πραγματοποιείται έλεγχος ότι ο επιλέξιμος προϋπολογισμός δεν υπερβαίνει το γινόμενο του 1,45 € επί το σύνολο της εκτιμώμενης ετήσιας εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας (kWh), όπως προκύπτει από τη δεύτερη Ενεργειακή Επιθεώρηση ή το δεύτερο Ενεργειακό Έλεγχο, κατά περίπτωση»,

και η ενότητα 1.6.2 «Αποτίμηση Ενεργειακού Στόχου τροποποιείται ως εξής:

«1.6.2 Αποτίμηση Ενεργειακού Στόχου

Στην περίπτωση που το ΕΣ αναφέρεται σε κτίριο ή κτιριακή μονάδα, η αξιολόγησή του γίνεται βάσει ΠΕΑ. Στην περίπτωση που το ΕΣ αφορά σε κτιριακές εγκαταστάσεις για τις οποίες δεν προβλέπεται η έκδοση ΠΕΑ βάσει ΚΕΝΑΚ ή σε μη κτιριακές εγκαταστάσεις, ή περιλαμβάνει κτίρια και μη κτιριακές εγκαταστάσεις όπου υπάρχουν διακριτές καταναλώσεις, η αποτίμηση του ενεργειακού στόχου για αυτές γίνεται επί τη βάσει ενεργειακού ελέγχου. Ομοίως, στην περίπτωση των Μεγάλων Επιχειρήσεων η αποτίμηση του ενεργειακού στόχου γίνεται βάσει ενεργειακού ελέγχου, ανεξαρτήτως των πραγματοποιούμενων παρεμβάσεων.

Πριν την αποπληρωμή του επενδυτικού σχεδίου ενεργειακής αναβάθμισης,

i. σε περίπτωση που η αποτίμηση του ενεργειακού στόχου του ΕΣ έγινε βάσει ΠΕΑ, πραγματοποιείται δεύτερη ενεργειακή επιθεώρηση μετά την αποπεράτωση του έργου.

ii. σε περίπτωση που για την αξιολόγηση του ΕΣ είχε διενεργηθεί ενεργειακός έλεγχος, πραγματοποιείται δεύτερος ενεργειακός έλεγχος, για διάστημα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία μετά την ολοκλήρωση του φυσικού αντικείμενου του ΕΣ.

Αν η ενεργειακή αναβάθμιση επιτυγχάνεται ταυτόχρονα με επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες, οι μη επιλέξιμες δαπάνες που εκτελούνται αποκλειστικά με ίδια μέσα του ωφελούμενου και δεν περιλαμβάνονται στο ΕΣ θα πρέπει να διαχωρίζονται ως προς το οικονομικό τους αντικείμενο από τις επιλέξιμες.

Μετά την υλοποίηση του συνόλου των παρεμβάσεων, ο ωφελούμενος καταχωρίζει ηλεκτρονικά τα σχετικά παραστατικά και αιτείται ηλεκτρονικά για τη διαδικασία κλήρωσης ενεργειακού επιθεωρητή/ενεργειακού ελεγκτή για τη διενέργεια της δεύτερης ενεργειακής επιθεώρησης/του δεύτερου ενεργειακού ελέγχου. Επισημαίνεται ότι ο Ενεργειακός Επιθεωρητής/Ενεργειακός Ελεγκτής που θα διενεργήσει τη δεύτερη ενεργειακή επιθεώρηση/το δεύτερο ενεργειακό έλεγχο και κατόπιν θα εκδώσει το Β' ΠΕΑ/τη δεύτερη Έκθεση Ενεργειακού Ελέγχου θα πρέπει να είναι υποχρεωτικά διαφορετικός από τον Ενεργειακό Επιθεωρητή/Ενεργειακό Ελεγκτή που έχει εκδώσει το Α' ΠΕΑ/την πρώτη Έκθεση Ενεργειακού Ελέγχου. Η διαδικασία επιλογής γίνεται με ευθύνη και αρμοδιότητα του Τ.Ε.Ε. κατόπιν κλήρωσης από ειδικό μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών/Ενεργειακών Ελεγκτών που διατηρεί η Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατά την οποία τηρείται η σχετική νομοθεσία περί ασυμβίβαστου των Ενεργειακών Επιθεωρητών/Ενεργειακών Ελεγκτών.

Η αποπληρωμή του επενδυτικού σχεδίου ενεργειακής αναβάθμισης δεν πραγματοποιείται, εάν κατά την ενεργειακή επιθεώρηση ή τον ενεργειακό έλεγχο διαπιστωθεί σημαντική αρνητική απόκλιση των εκτιμώμενων αποτελεσμάτων από τα αναμενόμενα αποτελέσματα βάσει των οποίων αξιολογήθηκε το επενδυτικό σχέδιο και τέθηκαν ως ενεργειακοί στόχοι. Θεωρείται ότι υπάρχει σημαντική αρνητική απόκλιση στις κάτωθι αναφερόμενες περιπτώσεις:

i) εάν δεν επιτυγχάνεται αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας βάσει ΠΕΑ σε υποχρεωτικά B+ κλάση όταν πρόκειται για ριζική ανακαίνιση), εφόσον πρόκειται για αναβάθμιση κτιριακών υποδομών που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 4122/2013

ii) εάν η ετήσια εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας ή/και η μείωση εκπεμπόμενων ρύπων, που επιτυγχάνονται μετά την υλοποίηση της επένδυσης, υπολείπονται των αναμενόμενων (οι οποίες έχουν τεθεί ως ενεργειακός στόχος κατά την υποβολή και έγκριση της πρότασης) κατά ποσοστό μεγαλύτερο από 20%.

Σε κάθε περίπτωση κατά την αποπληρωμή του επενδυτικού σχεδίου θα πρέπει να τηρείται ο ελάχιστος ενεργειακός στόχος, όπως ορίζεται στην ενότητα 1.6.1, και πραγματοποιείται έλεγχος ότι ο επιλέξιμος προϋπολογισμός δεν υπερβαίνει το γινόμενο του 1,45 € επί το σύνολο της εκτιμώμενης ετήσιας εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας (kWh), όπως προκύπτει από τη δεύτερη Ενεργειακή Επιθεώρηση ή το δεύτερο Ενεργειακό Έλεγχο, κατά περίπτωση.

Η επιχείρηση δικαιούται να επιδιώξει τη διόρθωση της σημειωθείσας απόκλισης μέσα στο επόμενο εξάμηνο και να ζητήσει επανάκριση. Στην περίπτωση αυτή, καταβάλει η ίδια η επιχείρηση τις δαπάνες του νέου ενεργειακού ελέγχου ή της νέας ενεργειακής επιθεώρησης και η νέα ενεργειακή επιθεώρηση/ο νέος ενεργειακός έλεγχος διενεργείται από κληρωτό μηχανικό, διαφορετικό από εκείνον που διενήργησε την πρώτη και δεύτερη ενεργειακή επιθεώρηση/τον πρώτο και δεύτερο ενεργειακό έλεγχο. Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί διόρθωση της σημειωθείσας απόκλισης κατά τα ανωτέρω οριζόμενα, εκδίδεται απόφαση ανάκλησης της απόφασης ένταξης (Απόφαση Απένταξης) από το Πρόγραμμα, δεν πραγματοποιείται η αποπληρωμή της δημόσιας επιχορήγησης ενώ ταυτόχρονα τεκμαίρεται η υποχρέωση του δικαιούχου φορέα να επιστρέψει εντόκως, σύμφωνα με το επιτόκιο ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την μέχρι τότε ληφθείσα δημόσια επιχορήγηση ως αχρεωστήτως καταβληθείσα.»

4. Στο Κεφάλαιο 1.7 «ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ», η φράση «τους δεκαπέντε μήνες από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης της πρότασης» αντικαθίσταται από τη φράση «την ημερομηνία λήξης επιλεξιμότητας δαπανών της ενότητας 1.4», και το Κεφάλαιο 1.7 «ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ» τροποποιείται ως εξής:

«1.7 ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

Η διάρκεια υλοποίησης κάθε επενδυτικού σχεδίου ενεργειακής αναβάθμισης δεν μπορεί να υπερβαίνει την ημερομηνία λήξης επιλεξιμότητας δαπανών της ενότητας 1.4.»

5. Στο Κεφάλαιο 1.8 «ΥΠΟΒΟΛΗ, ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ», διορθώνεται η αναφορά στην ιστοσελίδα του Προγράμματος και το Κεφάλαιο 1.8 «ΥΠΟΒΟΛΗ, ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ» τροποποιείται ως εξής:

«1.8 ΥΠΟΒΟΛΗ, ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να συμμετάσχουν στο Πρόγραμμα, υποβάλλουν αίτηση χρηματοδότησης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Προγράμματος <https://exoikonomoepixeiro.energy-invest.gov.gr>. Για την υποβολή της αίτησης απαιτείται υποχρεωτικά η προηγούμενη ταυτοποίηση του αιτούντος με τη χρήση των προσωπικών κωδικών - διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet), σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

Η αίτηση υποβάλλεται από εκπρόσωπο της επιχείρησης που κατέχει νομίμως τους κωδικούς (username & password) πρόσβασης της επιχείρησης στις φορολογικές υπηρεσίες της ΑΑΔΕ (πληροφοριακό σύστημα taxisnet). Προκειμένου να εισέλθει στην Ηλεκτρονική Πλατφόρμα και να δημιουργήσει νέα αίτηση, ο αιτών θα πρέπει να επιβεβαιώσει την ταυτότητα της επιχείρησης χρησιμοποιώντας τους εταιρικούς κωδικούς πρόσβασης στο Taxisnet. Για το σκοπό αυτό:

- Παρέχει τη συναίνεσή του για την επεξεργασία των αναγκαίων δεδομένων στο πλαίσιο υποβολής, ελέγχου και έγκρισης της Αίτησης Επιχορήγησης, και δηλώνει ότι έχει λάβει γνώση και συμφωνεί - συμμορφώνεται με τους όρους και διαδικασίες του Προγράμματος.

- Μεταβαίνει στο ασφαλές περιβάλλον της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης για την καταχώρηση των εταιρικών διαπιστευτηρίων στην υπηρεσία αυθεντικοποίησης χρηστών.

Μετά την ταυτοποίηση του, δημιουργείται νέα αίτηση και ο αιτών υποβάλλει αίτηση δηλώνοντας - μεταξύ άλλων:

- ότι στο κτίριο/α/κτιριακή/ές μονάδες της επιχείρησης μπορεί να υλοποιηθεί η αιτούμενη επένδυση και δεν υπάρχει περιορισμός από κανονισμούς λειτουργίας (π.χ. κανονισμός πολυκατοικίας, κανονισμός λειτουργίας κτηρίου κ.λπ.) ή το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο,

- ότι, εφόσον η εγκατάσταση όπου λαμβάνει χώρα η επένδυση είναι μισθωμένη/παραχωρούμενη υπάρχει συναίνεση του ιδιοκτήτη,

- ότι οι εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός που χρηματοδοτείται δεν μισθώνεται/παραχωρείται για άλλη χρήση

- ότι δεν έχει υποβάλει αίτηση επιδότησης για την ίδια, ή μέρος αυτής, επένδυσης ή/και τη σχετική συμπληρωματική υπηρεσία από άλλο Ταμείο ή χρηματοδοτικό μέσο ή από άλλο πρόγραμμα ευρωπαϊκό ή εθνικό.

- Τα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων κατά την έννοια των παρ. 17 και 18 του άρθρου 3 του ν. 4557/2018

Ο αιτών ελέγχει ο ίδιος τα στοιχεία που αντλούνται αυτόματα από τρίτες υπηρεσίες και μητρώα του Δημοσίου που αφορούν την αίτησή του (και δη στην επιβεβαίωση των κριτηρίων επιλεξιμότητας). Ο αιτών μεριμνά για την ακρίβεια και ορθότητα των στοιχείων αυτών προχωρώντας, όπου είναι εφικτό και προβλέπεται, σε επικαιροποίηση ή διόρθωσή τους στις τρίτες υπηρεσίες και μητρώα του Δημοσίου, πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Παράλληλα, ο αιτών καταχωρεί τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία που θα του ζητηθούν κατά περίπτωση. Στο τέλος της παραπάνω διαδικασίας, ο αιτών υποβάλλει την αίτηση χρηματοδότησης.

Αναλυτικές πληροφορίες για τη δομή, τον τρόπο συμπλήρωσης και υποβολής των αιτήσεων θα περιλαμβάνονται στην ψηφιακή πλατφόρμα του Προγράμματος ή/και σε σχετικές ανακοινώσεις που θα εκδίδει ο Φορέας Υλοποίησης. Η Αίτηση Χρηματοδότησης επέχει τη θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986, ως προς την ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται σε αυτήν. Οποιαδήποτε ψευδής αναφορά ή αναντιστοιχία με τα πραγματικά στοιχεία, πέραν των οικονομικών επιπτώσεων, ενδέχεται να επιφέρει και ποινικές κυρώσεις. Για το σκοπό αυτό πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης θα προηγείται γνωστοποίηση και ρητή αποδοχή όλων των όρων και προϋποθέσεων από την πλευρά του ωφελούμενου.

Ο Φορέας Υλοποίησης διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει συμπληρωματικά δικαιολογητικά κατά τον έλεγχο των αιτήσεων.

Έλεγχος αιτήσεων χρηματοδότησης

Όσες αιτήσεις υποβάλλονται επιτυχώς επιλέγονται είτε μέχρις εξαντλήσεως της διαθέσιμης δημόσιας δαπάνης του Προγράμματος είτε μέχρι την κάλυψη του συνόλου των αιτήσεων, εφόσον επαρκεί η αντίστοιχη δημόσια δαπάνη, και εντάσσονται στον πίνακα επιλέξιμων προς χρηματοδότηση αιτήσεων.

Οι υπόλοιπες αιτήσεις που υποβάλλονται μέχρι τη λήξη του Προγράμματος και εφόσον η διαθέσιμη δημόσια δαπάνη του Προγράμματος έχει καλυφθεί, θα εισέρχονται στον πίνακα των επιλαχουσών αιτήσεων με βάση την σειρά κατάθεσης αυτών.

Συγκεκριμένα, όλες οι αιτήσεις που θα οριστικοποιηθούν και θα υποβληθούν εμπροθέσμως ελέγχονται ανά τακτά διαστήματα (ανά 2 εβδομάδες ή βάσει σχετικής απόφασης του Φορέα Υλοποίησης) μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων της παρ. 1.2.

Κατά τον έλεγχο πραγματοποιείται επιβεβαίωση της επιλεξιμότητάς τους, βάση των υποβληθέντων δικαιολογητικών και τυχόν διασυνδέσεων άλλων πληροφοριακών συστημάτων ως προς τα εξής:

- Το είδος της επιχείρησης (Τελευταίο Κωδικοποιημένο Καταστατικό, ενεργή επιχείρηση, έλεγχος νομικής μορφής, ημερομηνία ίδρυσης/σύστασης)

- Τη δραστηριότητα της επιχείρησης (Εκτύπωση μέσω ΑΑΔΕ των ΚΑΔ της επιχείρησης και έλεγχος επιλεξιμότητας αυτών)

- Την ιδιότητα-μέγεθος της επιχείρησης με έλεγχο των:

- ισολογισμών έτους ν-2 και ν-1 (σε περίπτωση επιχειρήσεων με βιβλία β' κατηγορίας το έντυπο Ε3)

- ΑΠΔ έτους ν-2 και ν-1 και τυχόν Υ/Δ περί μη απασχόλησης προσωπικού (με αναφορά στους μήνες)

- Υπεύθυνη δήλωση ΜΜΕ

Σε περίπτωση συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων μέσω του διαγράμματος σύνδεσης και για κάθε μια εξ' αυτών με έλεγχο:

- (α) του τελευταίου Κωδικοποιημένου Καταστατικού,

- (β) των αποδεικτικών μετοχικής σύνθεσης,

- (γ) ισολογισμούς έτους ν-2 και ν-1 (σε περίπτωση επιχειρήσεων με βιβλία β' κατηγορίας το έντυπο Ε3),

- (δ) ΑΠΔ έτους ν-2 και ν-1 ή/και Υπεύθυνη Δήλωση μη απασχόλησης προσωπικού (με αναφορά στους μήνες)

- Την τήρηση του ενεργειακού στόχου (έλεγχος υποβληθέντων ΠΕΑ σε περίπτωση αίτησης με πολλαπλά ΠΕΑ ή έλεγχος έκθεσης ενεργειακού ελέγχου και βεβαίωσης υποβολής αυτού για την περίπτωση αίτησης με ενεργειακό έλεγχο ή έλεγχος αυτοματοποιημένα για αίτηση με 1 ΠΕΑ)

- Τη σώρευση τυχόν ενισχύσεων.

Η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων του παραπάνω ελέγχου και η έγγραφη ενημέρωση των Δικαιούχων (μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) ως προς:

- α) το ανώτατο ποσό της ενίσχυσης, που δικαιούνται και

- β) πρόσθετες δεσμεύσεις που αποδέχονται ηλεκτρονικά υπό μορφή υπεύθυνης δήλωσης μέσω του πληροφοριακού συστήματος τις οποίες οφείλουν να τηρούν προκειμένου η αίτηση τους να κρίνεται επιλέξιμη.

Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, γίνεται η ένταξη των επιχειρήσεων εκείνων για τις οποίες η δημόσια δαπάνη επαρκεί.

Ο φορέας του έργου κατά τον παραπάνω έλεγχο δικαιολογητικών δύναται να αποστέλλει ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος (και μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας) στους δυνητικά δικαιούχους ελλείψεις που εντοπίζονται ή τυχόν πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας της αίτησής τους, ως προς τα παραπάνω σημεία, πριν προβεί σε ανακοίνωση των αποτελεσμάτων.

Κατά το στάδιο υποβολής του 1ου αιτήματος εκταμίευσης (επαλήθευσης - πιστοποίησης δαπανών) μεταξύ των δικαιολογητικών του παραρτήματος 8 που υποβάλλουν οι δικαιούχοι, πραγματοποιείται επιπλέον έλεγχος και επιβεβαίωση της επιλεξιμότητας των αιτήσεων, ως προς δεσμεύσεις που οφείλουν να τηρούν και για τις οποίες δεσμεύτηκαν υπό μορφή υπεύθυνης δήλωσης μέσω του πληροφοριακού συστήματος κατά την αίτηση.

Ο έλεγχος γίνεται στη βάση των υποβληθέντων δικαιολογητικών και τυχόν διασυνδέσεων άλλων πληροφοριακών συστημάτων ως προς τα εξής δικαιολογητικά:

- Τίτλο ιδιοκτησίας και μεταγραφή αυτού στο Υποθηκοφυλακείο/Κτηματολόγιο ή τίτλο ιδιοκτησίας και απόσπασμα περιγραφικής βάσης (κτηματολόγιο),

- Για την περίπτωση μίσθωσης μισθωτήριο συμβόλαιο ή σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης διάρκειας τουλάχιστον ίσης με το χρονικό διάστημα που απαιτείται ώστε να αποσβεστεί λογιστικά η επένδυση. Τα ανωτέρω συμβόλαια μίσθωσης πρέπει να έχουν κατατεθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

- Αναλυτικό Πιστοποιητικό Νόμιμης Εκπροσώπησης, που έχει εκδοθεί εντός διμήνου.

- Εκτύπωση Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων, που έχει εκδοθεί εντός διμήνου.

- Άδειες Λειτουργίας ή απαλλακτικό σε περίπτωση που αυτή δεν απαιτείται.

• Μόνο για τις Α.Ε πρακτικό γενικής συνέλευσης μετόχων ή βιβλίο μετόχων με σφραγίδα και υπογραφή της επιχείρησης.

• Τελευταίο Ε2 του ιδιοκτήτη του ακινήτου (για ιδιόκτητα και μισθωμένα ακίνητα).

• Υπεύθυνη δήλωση ότι μέχρι την ολοκλήρωση της δράσης/επένδυσης θα μεριμνήσει για τις κατάλληλες υποδομές και υπηρεσίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο, ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Επισημαίνεται ότι η Υπεύθυνη Δήλωση υποβάλλεται σε περίπτωση ενδιάμεσων καταβολών, ενώ κατά την ολοκλήρωση του ΕΣ απαιτείται να προσκομίζεται βεβαίωση μηχανικού για την ύπαρξη υποδομών διευκόλυνσης της προσβασιμότητας των ΑμεΑ, σύμφωνα με το Παράρτημα 8.

• Υπεύθυνη Δήλωση ότι η εταιρία δεν τελεί υπό καθεστώς πτώχευσης ή αναγκαστικής διαχείρισης και δεν έχει υποβάλλει σχετικό αίτημα.

• Ηλεκτρονική ταυτότητα του ακινήτου (ΗΤΚ).

• Βεβαίωση του λογιστή της επιχείρησης στην οποία να βεβαιώνεται ότι η επιχείρηση δεν είναι προβληματική παραθέτοντας τους σχετικούς δείκτες σύμφωνα με το άρθρο 1, παρ. 4 του ΓΑΚ.

• Πρόσθετα δικαιολογητικά τα οποία τεκμηριώνουν τη συνδρομή των προϋποθέσεων του Παραρτήματος 6, όπως, ενδεικτικώς, Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας, βεβαίωση οφειλών από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., καθώς και οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό κρίνει απαραίτητο ο Φορέας Υλοποίησης.

Ο φορέας του έργου κατά τον έλεγχο δικαιολογητικών του 1ου αιτήματος επαλήθευσης πιστοποίησης δαπανών δύναται να αποστέλλει ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος (και μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας) στους δικαιούχους ελλείψεις που εντοπίζονται ή τυχόν πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας της αίτησής τους πριν προβεί σε αίτημα καταβολής της 1ης δόσης βάση της διαδικασίας του Κεφ. 1.10.

Σε περίπτωση μη τήρησης των προϋποθέσεων συμμετοχής ή αν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του Κεφ. 1.3, τα οποία διαπιστώνονται κατά τη φάση των ελέγχων ο φορέας του έργου, εκδίδει προσωρινά αποτελέσματα απορριπτέων αιτήσεων και ενημερώνει το δικαιούχο ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος (και μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας). Ο δικαιούχος διατηρεί το δικαίωμα ένστασης βάση των οριζόμενων στην επόμενη ενότητα.

Ανακοίνωση αποτελεσμάτων - Ενστάσεις - Τελική έγκριση

Τα αποτελέσματα της προηγούμενης παραγράφου επικυρώνονται με σχετική Απόφαση του ΥΠΕΝ και κοινοποιούνται στον δικτυακό τόπο του Προγράμματος, με παράλληλη ενημέρωση του συνόλου των αιτούντων. Επί των πινάκων υπαγωγής παρέχεται το δικαίωμα υποβολής ένστασης από την πλευρά των ωφελούμενων.

Κατά τον χρόνο έναρξης της υποβολής αιτήσεων και για τις ανάγκες της διαδικασίας των ενστάσεων, με απόφαση του Φορέα Υλοποίησης συγκροτείται Επιτροπή Ενστάσεων του Φορέα Υλοποίησης. Αξιολογητές του Φορέα Υλοποίησης και μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης δεν δύναται να συμμετάσχουν στην Επιτροπή Ενστάσεων.

Η εκδοθείσα επί της ενστάσεως απόφαση καθιστά οριστική την πράξη ένταξης ή την τυχόν απόρριψη αυτής αποκλεισμένου έτερου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

Δυνατότητα ένστασης προβλέπεται σε περιπτώσεις όπου υπεισέρχεται παράγοντας υποκειμενικής αξιολογικής κρίσης, είτε υπάρχει πιθανότητα λάθους υπολογισμού εκ μέρους του αρμοδίων οργάνων. Αντίθετα, λόγω του μαζικού χαρακτήρα του Προγράμματος και της αυτόματης διασταύρωσης στοιχείων, ο Φορέας Υλοποίησης δεν υποχρεούται να λαμβάνει υπόψη ενστάσεις που αμφισβητούν τα δεδομένα υπολογισμού των κριτηρίων επιλεξιμότητας και βαθμολόγησης, εφόσον αυτά αντλούνται από επίσημα ηλεκτρονικά μητρώα του δημόσιου τομέα.

Οι ενστάσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) ημερολογιακών ημερών, από την επομένη της ανακοίνωσης των προσωρινών αποτελεσμάτων. Για να είναι δυνατή η εξέταση της ένστασης θα πρέπει απαραίτητως να περιλαμβάνει:

· τον μοναδικό κωδικό της αίτησης που υποβλήθηκε στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Προγράμματος, για λόγους ταυτοποίησης,

· το ΑΦΜ του ωφελούμενου/αιτούντα, καθώς και

· την τεκμηρίωση τυχόν λάθους υπολογισμού και την επισύναψη των αντίστοιχων τεκμηρίων.

Ο Φορέας Υλοποίησης είναι αρμόδιος για την παραλαβή και διοικητική διεκπεραίωση των ενστάσεων. Κάθε ένσταση εξετάζεται ως προς το τυπικό σκέλος, και εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις, διερευνάται και ως προς την ουσία αυτής.

Οι ωφελούμενοι των οποίων οι αιτήσεις κατατάσσονται στους πίνακες εγκεκριμένων αιτήσεων, μπορούν να προχωρήσουν στην υλοποίηση της επένδυσης.

Σε περίπτωση μη υποβολής του απαιτούμενου Α' ΠΕΑ ή Έκθεσης πρώτου ενεργειακού ελέγχου εντός ενός μηνός από την υποβολή της αίτησης, ή σε περίπτωση εμπρόθεσμης υποβολής, εφόσον δεν πληρούνται οι ενεργειακοί στόχοι της παρ. 1.6.1, γίνεται αυτόματη απένταξη αυτής από το Πρόγραμμα.

Σε περίπτωση όπου λαμβάνεται δάνειο από χρηματοδοτικό εργαλείο με χρηματοδότηση ή συγχρηματοδότηση από την ΕΕ, συνυπολογίζεται το ισοδύναμο της επιχορήγησης σύμφωνα με τους όρους του συγκεκριμένου εργαλείου, προκειμένου να τηρηθεί η ανώτατη ένταση ενίσχυσης που δύναται να δοθεί στην συγκεκριμένη επένδυση.

Με την προϋπόθεση της επάρκειας των κονδυλίων, αιτήσεις που έχουν ενταχθεί στον πίνακα επιλαχουσών δύναται να επιλεγούν σε μεταγενέστερο στάδιο από το Φορέα Υλοποίησης, ο οποίος ενεργοποιεί επιπλέον αιτήσεις κατά σειρά προτεραιότητας στην ψηφιακή πλατφόρμα του Προγράμματος. Η ανωτέρω πράξη επέχει θέση διαπιστωτικής απόφασης στο πλαίσιο της αρχικής απόφασης επικύρωσης των οριστικών αποτελεσμάτων.»

6. Στο Κεφάλαιο 1.10 «ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ»,

Α) στην παράγραφο «Η πίστωση του καταπιστευτικού λογαριασμού [...] προς τους αναλυτικούς τραπεζικούς ειδικούς δεσμευμένους λογαριασμούς (ΕΔΛ) των δικαιούχων» αντικαθίσταται η λέξη «φορέα» με «Φορέα Υλοποίησης» και προστίθεται «μετά και τη σύμφωνη γνώμη της ΔΕΠΕΑ»,

Β) στην παράγραφο «Πριν το αίτημα αποδέσμευσης [...] υποβάλλει Αίτημα Επαλήθευσης Πιστοποίησης Δαπανών» προστίθεται η λέξη «πρώτο» πριν την λέξη «αίτημα», τροποποιείται η περίοδος «Στην περίπτωση που η απόκλιση είναι μεγαλύτερη του αποδεκτού, το επενδυτικό σχέδιο απεντάσσεται» σε «Στην περίπτωση που η απόκλιση είναι μεγαλύτερη θα πρέπει να τεκμηριώνεται με τεχνική έκθεση ή, το επενδυτικό σχέδιο απεντάσσεται.» και στο τέλος της παραγράφου προστίθεται «προς τον Φορέα Υλοποίησης»,

Γ) η παράγραφος «Για την καταβολή κάθε δόσης απαιτείται σύμφωνη γνώμη της ΔΕΠΕΑ, για την οποία, πλην της πρώτης, υποβάλλεται από το ΤΕΕ ανάλυση δράσεων ανά δικαιούχο. Το αίτημα για την καταβολή της κάθε δόσης, μετά της ανωτέρω σύμφωνης γνώμης, υποβάλλεται από το ΤΕΕ στη Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.» διαγράφεται,

Δ) στην παράγραφο «Στο στάδιο αυτό υποβάλλονται, επίσης, τα δικαιολογητικά τα οποία τεκμηριώνουν τη συνδρομή των προϋποθέσεων του Παραρτήματος 6, όπως, ενδεικτικώς, Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας, βεβαίωση οφειλών από την αρμόδια Δ.ΟΥ., καθώς και οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό κρίνει απαραίτητο ο Φορέας Υλοποίησης.» διορθώνεται ο αριθμός «6» σε «8»,

Ε) στις τελευταίες επτά παραγράφους γίνονται οι ακόλουθες αντικαταστάσεις λέξεων: «καταβάλλονται» σε «αποδεσμεύονται», «αποδεσμεύει» σε «αιτείται αποδέσμευση», «καταβολή» σε «αποδέσμευση», «καταβολές» σε «αποδεσμεύσεις» και «καταβάλλεται» σε «αποδεσμεύεται»,

ΣΤ) στην παράγραφο «Αποδεσμεύονται έπειτα από υποβολή σχετικού Αιτήματος Επαλήθευσης - Πιστοποίησης [...] αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.» προστίθεται «προς τον Φορέα Υλοποίησης», και

Ζ) η παράγραφος «Μετά την οριστικοποίηση του καταβαλλόμενου ποσού σε όλες τις περιπτώσεις καταβολών (ενδιάμεσες και τελικές), ο Φορέας Υλοποίησης καλεί τον Δικαιούχο να προσκομίσει ηλεκτρονικά τα δικαιολογητικά πληρωμής και υποβάλλει αίτημα κατανομής, χρηματοδότησης και εκταμίευσης προς την ΓΔΟΥ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας» διαγράφεται,

και το κεφάλαιο 1.10 «Καταβολή Ενίσχυσης» τροποποιείται ως εξής:

«1.10 ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Μετά την απόφαση Ένταξης, οι δικαιούχοι χρηματοδότησης εισέρχονται στην πλατφόρμα των escrow accounts, κατόπιν αυθεντικοποίησης μέσω Taxisnet, και υποβάλλουν ηλεκτρονικά αίτηση συμμετοχής στο πρόγραμμα χρηματοδότησης, στο πλαίσιο της οποίας ζητούνται τα ακόλουθα:

i) Επιλογή του πιστωτικού ιδρύματος για την δημιουργία/διαχείριση του ειδικού δεσμευμένου καταπιστευτικού λογαριασμού, ανά ενάριθμο έργου της Συλλογικής Απόφασης έργων του Ταμείου Ανάκαμψης («ΣΑΤΑ») όπου είναι ενταγμένη η δράση,

ii) δήλωση τραπεζικού λογαριασμού (IBAN) που ήδη τηρεί ο δικαιούχος στο πιστωτικό ίδρυμα της επιλογής του, για την διαχείριση πληρωμών, όπως ενδεικτικά των παρακάτω:

- εξόδων, για τις περιπτώσεις πληρωμής προμηθευτών

- πληρωμών, για τις περιπτώσεις πιστώσεων απευθείας στον δικαιούχο χρηματοδότησης

iii) δήλωση, με την οποία ο Δικαιούχος βεβαιώνει αποδοχή με ηλεκτρονικό τρόπο κατά την είσοδο του στην πλατφόρμα, η οποία και επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν.1599/1986 όσων αναφέρονται στο Παράρτημα 2 το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσης, και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα κάτωθι:

- ότι έχει ενημερωθεί για τους όρους του προγράμματος χρηματοδότησης του άρθρου 58 του ν. 4915/2022 (Α' 63), όπως αυτό εξειδικεύεται στο άρθρο 59 του ν. 4949/2022 (Α' 126), καθώς και για την κείμενη νομοθεσία

αναφορικά με την επιστροφή αδιάθετων ποσών, στις περιπτώσεις που προβλέπει ο νόμος, καθώς και των τυχόν δημιουργούμενων, από την παραμονή των πιστώσεων στον άνω ειδικό δεσμευμένο καταπιστευτικό λογαριασμό, τόκων στο Ελληνικό Δημόσιο, χωρίς τη συγκατάθεση του δικαιούχου/ωφελούμενου, καθώς και για την ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών του Ελληνικού Δημοσίου αναφορικά με τα στοιχεία του ειδικού λογαριασμού (IBAN, δικαιούχος), την κίνηση του ανωτέρω ειδικού δεσμευμένου λογαριασμού, την ύπαρξη τυχόν υπολοίπων καθώς και τυχόν κινήσεις και εκταμιεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί από αυτόν,

- ότι έχει λάβει γνώση των δηλώσεων και αποποίησης ευθυνών του πιστωτικού ιδρύματος έναντι του δικαιούχου/πελάτη η οποία θα πρέπει να υποβάλλεται ταυτόχρονα με το αίτημα ανοίγματος του λογαριασμού.

Η πίστωση του καταπιστευτικού λογαριασμού υλοποιείται από τον Φορέα Υλοποίησης επί τη βάση του οριστικού καταλόγου δικαιούχων και μετά την υποβολή του 1ου ΠΕΑ ή/και Έκθεσης αποτελεσμάτων Ενεργειακού Ελέγχου. Η ΓΔΟΥ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως υπόλογος διαχειριστής, μετά και τη σύμφωνη γνώμη της ΔΕΠΕΑ, μεταφέρει το συνολικό ποσό από το λογαριασμό του έργου της οικείας ΣΑΤΑ, με ηλεκτρονική πληρωμή (eps) σε ενδιάμεσο λογαριασμό του ΤΕΕ. Στη συνέχεια με χρέωση του ενδιάμεσου λογαριασμού μεταφέρονται τα ποσά μέσω της ΔΙΑΣ ΑΕ προς τους αναλυτικούς τραπεζικούς ειδικούς δεσμευμένους λογαριασμούς (ΕΔΛ) των δικαιούχων.

Πριν το πρώτο αίτημα αποδέσμευσης, ο δικαιούχος οφείλει να υποβάλει την Ηλεκτρονική Ταυτότητα Κτιρίου. Κατά την υποβολή της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας εφαρμόζεται έλεγχος ότι η επιφάνεια κυρίων χώρων της ΗΤΚ είναι μεγαλύτερη ή ίση από το μέγεθος της ωφέλιμης επιφάνειας, όπως αυτή καταγράφηκε κατά τον πρώτο ενεργειακό έλεγχο ή στην πρώτη επιθεώρηση, με απόκλιση μετρήσεων έως 2%. Στην περίπτωση που η απόκλιση είναι μεγαλύτερη θα πρέπει να τεκμηριώνεται με τεχνική έκθεση ή, το επενδυτικό σχέδιο απεντάσσεται. Για την αποδέσμευση των χρηματικών ποσών ο δικαιούχος καταχωρεί τα απαραίτητα δικαιολογητικά που σχετίζονται με τις δαπάνες του έργου (Παράρτημα 7) και υποβάλλει Αίτημα Επαλήθευσης Πιστοποίησης Δαπανών προς τον Φορέα Υλοποίησης.

Στο στάδιο αυτό υποβάλλονται, επίσης, τα δικαιολογητικά τα οποία τεκμηριώνουν τη συνδρομή των προϋποθέσεων του Παραρτήματος 8, όπως, ενδεικτικώς, Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας, βεβαίωση οφειλών από την αρμόδια Δ.ΟΥ., καθώς και οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό κρίνει απαραίτητο ο Φορέας Υλοποίησης.

Επισημαίνεται ότι οι οφειλόμενες για το μέλλον ενισχύσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων που αποδεσμεύονται σε περισσότερες δόσεις, ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Ο ωφελούμενος δύναται να αιτείται αποδέσμευσης σταδιακά ποσό από τον ειδικό λογαριασμό σύμφωνα με τα παρακάτω στάδια:

Α) Ενδιάμεση/σες αποδέσμευση/σεις

Αποδεσμεύονται έπειτα από υποβολή σχετικού Αιτήματος Επαλήθευσης - Πιστοποίησης από πλευράς δικαιούχου προς τον Φορέα Υλοποίησης και πιστοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του Αιτήματος και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Σωρευτικά, οι ενδιάμεσες αποδεσμεύσεις δεν μπορούν να υπερβούν το 50% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης.

Β) Αποπληρωμή

Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου καθώς και η αναλογούσα αυτού δημόσια χρηματοδότηση.

Για την αποδέσμευση επιχορήγησης απαιτείται η υποβολή από το δικαιούχο του αντίστοιχου αιτήματος σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή. Το αίτημα συνοδεύεται από τα απαιτούμενα έγγραφα του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ 8 «Δικαιολογητικά Καταβολής Επιχορήγησης».

Το ποσό αποπληρωμής αποδεσμεύεται μετά την επαλήθευση της ολοκλήρωσης του έργου, την αποτίμηση επίτευξης του ενεργειακού στόχου και την έκδοση απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας περί της ολοκλήρωσης του έργου, κατόπιν εισήγησης του Φορέα Υλοποίησης, με την προϋπόθεση να έχει εκδοθεί η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης βάσει των προβλεπόμενων στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΤΑΑ καθώς και υπό την προϋπόθεση της πλήρωσης των πρόσθετων όρων του Ταμείου Ανάκαμψης.»

7. Στο Κεφάλαιο 1.11 «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ»,

Α) στην υποενότητα 1.11.1 «Τροποποιήσεις Φυσικού και Οικονομικού Αντικείμενου»,

- προστίθεται παράγραφος «Ειδικότερα οι τροποποιήσεις του φυσικού ή/και οικονομικού αντικειμένου αποτυπώνονται κατά την υποβολή του συνόλου των παραστατικών δαπανών στο αίτημα ολοκλήρωσης και γίνονται δεκτές υπό την προϋπόθεση τήρησης ταυτόχρονα:

- α) των επιμέρους στόχων του εκάστοτε ΕΣ (με αποδεκτή απόκλιση έως και 20%),
- β) των ελάχιστων ενεργειακών στόχων του Προγράμματος όπως ορίζονται στην Ενότητα 1.6.1. και
- γ) του μέγιστου επιλέξιμου προϋπολογισμού, ο οποίος δεν δύναται να υπερβαίνει το όριο 1.45€/εξοικονομούμενη kwh»

- Στην παράγραφο «Δεν γίνεται δεκτό αίτημα τροποποίησης το οποίο έχει ως συνέπεια αύξηση του εγκεκριμένου επιλέξιμου προϋπολογισμού παρεμβάσεων αλλά και του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού», διαγράφεται η φράση «δεκτό αίτημα τροποποίησης το οποίο έχει ως συνέπεια», αντικαθίσταται από τη λέξη «δεκτή» και η παράγραφος διαμορφώνεται ως εξής: «Δεν γίνεται δεκτή αύξηση του εγκεκριμένου επιλέξιμου προϋπολογισμού παρεμβάσεων αλλά και του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού»,

B) στην υποενότητα 1.11.2. «Τροποποιήσεις Ήσσοнос Σημασίας»,

- Στην έβδομη περίπτωση παραμένει μόνο η αναφορά «Αλλαγή προμηθευτή», ενώ η επόμενη φράση διαγράφεται,

- Η τελευταία περίπτωση διαγράφεται,

και το Κεφάλαιο 1.11 «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ» τροποποιείται ως εξής:

«1.11 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

1.11.1. Τροποποιήσεις Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου

Επιτρέπονται τροποποιήσεις του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου, υπό την προϋπόθεση ότι με την τροποποίηση δεν αλλοιώνονται οι προϋποθέσεις ένταξης του έργου στο Πρόγραμμα και εξακολουθούν να πληρούνται οι όροι του ΓΑΚ και του Κανονισμού de minimis, κατά περίπτωση. Ειδικότερα, ο Δικαιούχος μπορεί να τροποποιήσει τον συνδυασμό παρεμβάσεων, υπό την προϋπόθεση ότι με το νέο συνδυασμό παρεμβάσεων επιτυγχάνονται οι επιμέρους στόχοι του προγράμματος (π.χ. ο ελάχιστος ενεργειακός στόχος).

Ειδικότερα οι τροποποιήσεις του φυσικού ή/και οικονομικού αντικειμένου αποτυπώνονται κατά την υποβολή του συνόλου των παραστατικών δαπανών στο αίτημα ολοκλήρωσης και γίνονται δεκτές υπό την προϋπόθεση τήρησης ταυτόχρονα:

- α) των επιμέρους στόχων του εκάστοτε ΕΣ (με αποδεκτή απόκλιση έως και 20%),
- β) των ελάχιστων ενεργειακών στόχων του Προγράμματος όπως ορίζονται στην Ενότητα 1.6.1. και
- γ) του μέγιστου επιλέξιμου προϋπολογισμού, ο οποίος δεν δύναται να υπερβαίνει το όριο 1.45€/εξοικονομούμενη kwh

Δεν γίνεται δεκτή αύξηση του εγκεκριμένου επιλέξιμου προϋπολογισμού παρεμβάσεων αλλά και του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού.

1.11.2. Τροποποιήσεις Ήσσοнос Σημασίας

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, επιτρέπονται τροποποιήσεις ήσσοнос σημασίας ως ακολούθως:

- Αλλαγή υπεύθυνου έργου.
- Αλλαγή νόμιμου εκπροσώπου.
- Μεταβολή επωνυμίας ή/και νομικής μορφής της επιχείρησης.
- Μεταβολή εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης.
- Αλλαγή χρηματοδοτικού σχήματος σε περίπτωση ενσωμάτωσης τραπεζικού δανεισμού (σε περίπτωση κατάργησης τραπεζικού δανεισμού δεν απαιτείται τροποποίηση. Η αλλαγή ενσωματώνεται στο αίτημα επαλήθευσης/πιστοποίησης κι εξετάζεται απευθείας εκεί).
- Αλλαγή έδρας επιχείρησης ή/και τόπου εγκατάστασης, εντός της Περιφέρειας και με την επιφύλαξη της παρ. 15 του άρθρου 38α και της παρ. 6 του άρθρου 38 του ΓΑΚ.

- Αλλαγή προμηθευτή.»

8. Στο Κεφάλαιο 1.12 «ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ»,

A) στο τέλος της πρώτης παραγράφου προστίθεται φράση «με αποδεκτή απόκλιση προς τα κάτω έως και 20%, με την επιφύλαξη του ελάχιστου ενεργειακού στόχου, όπως ορίζεται στην Ενότητα 1.6.1»,

B) στο τέλος της δεύτερης παραγράφου προστίθενται νέα παράγραφος «Η ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου δεν μπορεί να είναι μετά την 30/06/2026. Εντός της άνω προθεσμίας θα πρέπει να υποβληθούν όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά και η αίτηση να υποβληθεί για έλεγχο επαλήθευσης και πιστοποίησης.»

Γ) στην παράγραφο «Το Αίτημα Τελικής Πληρωμής, υποβάλλεται έως και εξήντα (60) ημερολογιακές ημέρες [...]» διαγράφεται όλη η πρώτη περίοδος, ήτοι «Το Αίτημα Τελικής Πληρωμής, υποβάλλεται έως και εξήντα

(60) ημερολογιακές ημέρες μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης του ΕΣ και σε κάθε περίπτωση πριν την ολοκλήρωση της Δράσης.»

Δ) στην παράγραφο «Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση και παραλαβή είναι: [...]» διαγράφεται η δεύτερη περίπτωση, ήτοι «Το υλοποιηθέν και πιστοποιηθέν οικονομικό αντικείμενο να είναι μεγαλύτερο ή ίσο του ελάχιστου προβλεπόμενου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού»,

και το Κεφάλαιο 1.12 «ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ» τροποποιείται ως εξής:

«1.12 ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Για την ολοκλήρωση του ΕΣ απαιτείται η αποτίμηση του ενεργειακού στόχου, ο οποίος έχει τεθεί κατά την υποβολή της πρότασης και αποτέλεσε το αντικείμενο αξιολόγησης του ΕΣ, με αποδεκτή απόκλιση προς τα κάτω έως και 20%, με την επιφύλαξη του ελάχιστου ενεργειακού στόχου, όπως ορίζεται στην Ενότητα 1.6.1.

Η αποτίμηση του ενεργειακού στόχου πραγματοποιείται μέσω δεύτερης ενεργειακής επιθεώρησης ή δεύτερου ενεργειακού ελέγχου, κατά περίπτωση, και την έκδοση του νέου Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης εφόσον πρόκειται για αναβάθμιση κτιριακών υποδομών που εμπίπτουν στις διατάξεις του ν.4122/2013. (βλ. παραγράφους α) ii & β) ii της ενότητας 1.4 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» του παρόντος οδηγού).

Η ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου δεν μπορεί να είναι μετά την 30/06/2026. Εντός της άνω προθεσμίας θα πρέπει να υποβληθούν όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά και η αίτηση να υποβληθεί για έλεγχο επαλήθευσης και πιστοποίησης.

Η ολοκλήρωση έργου για το οποίο έχει επαληθευθεί και πιστοποιηθεί το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο (έχει ολοκληρωθεί η επαλήθευση - πιστοποίηση ολοκλήρωσης) γίνεται από το Φορέα Υλοποίησης.

Σε περίπτωση που απαιτηθεί ανάκληση της Απόφασης Ένταξης, ο Φορέας Υλοποίησης εισηγείται στο αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας την έκδοση της σχετικής απόφασης.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση και παραλαβή είναι:

- Το έργο να κριθεί ολοκληρωμένο.
- Η ύπαρξη άδειας λειτουργίας εν ισχύ, που να περιλαμβάνει την ενισχυόμενη, στο πλαίσιο της υλοποιηθείσας επένδυσης, δραστηριότητα.
- Η ύπαρξη υποδομών διευκόλυνσης της προσβασιμότητας των ΑμεΑ, βεβαιωμένη αρμοδίως από μηχανικό.
- Η επίτευξη του ενεργειακού στόχου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1.6.2 «Αποτίμηση Ενεργειακού Στόχου» του παρόντος οδηγού
- Ο καθορισμός της τελικά δικαιούμενης επιχορήγησης.

Επισημαίνονται τα εξής:

1. Ως ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου θα λαμβάνεται η ημερομηνία στην οποία πραγματοποιήθηκε η τελευταία ενέργεια από πλευράς Δικαιούχου που αφορούσε στην ολοκλήρωση του έργου του, συμπεριλαμβανομένου ενδεχόμενου ενεργειακού ελέγχου.

2. Ο Φορέας Υλοποίησης υποχρεούται στην παρακολούθηση και έλεγχο τακτοποίησης τυχόν εκκρεμοτήτων σχετικά με τις παραπάνω προϋποθέσεις ολοκλήρωσης και παραλαβής έργων των δικαιούχων εντός των καθορισμένων χρονικών διαστημάτων.

Στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί μη τήρηση κάποιας ή κάποιων εκ των ως άνω προϋποθέσεων, ο φορέας υλοποίησης και διαχείρισης εισηγείται προς την ΔΕΠΕΑ την λήψη των απαιτούμενων, σύμφωνα με το ισχύον Θεσμικό Πλαίσιο μέτρων.

Η ολοκλήρωση του έργου πραγματοποιείται έπειτα από διοικητικό έλεγχο και σύνταξη της Έκθεσης Ελέγχου επαλήθευσης. Με βάση τα αποτελέσματα της οριστικής Έκθεσης Ελέγχου επί του Αιτήματος Τελικής Πληρωμής, αλλά και προηγούμενων Εκθέσεων Πιστοποίησης ενδιάμεσων πληρωμών, συντάσσεται από το Φορέα Υλοποίησης η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης, η οποία εκδίδεται μέσω του ΠΣΥΠΕΝ και η οποία αποτελεί προϋπόθεση για την εκταμίευση του υπολειπόμενου ποσού προς τον δικαιούχο, λαμβάνοντας υπόψη τα ειδικότερα προβλεπόμενα από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΤΑΑ.

Με τη Βεβαίωση αυτή:

- βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου της πράξης (τα παραδοτέα, η επίτευξη της τιμής στόχου των δεικτών και των στόχων της πράξης),
- βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου του Δικαιούχου και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης δαπανών (συνολική δαπάνη και αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη) όλων των προηγούμενων ενδιάμεσων Αιτημάτων Πληρωμής καθώς και του τελικού Αιτήματος,
- βεβαιώνεται η επίτευξη του ενεργειακού στόχου,
- ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και αποτυπώνονται ποσά που ενδεχόμενα έχουν ήδη καταβληθεί καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό,

- καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της πράξης,
- βεβαιώνεται η έκδοση των αδειών που προβλέπονται από το οικείο ρυθμιστικό πλαίσιο ή η αίτηση στον αρμόδιο φορέα,
- διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του Δικαιούχου που τίθενται στην απόφαση ένταξης Χρηματοδότησης, και ειδικότερα η τήρηση των υποχρεώσεων δημοσιότητας, προσβασιμότητας των ΑμεΑ και υποβολής των απαιτούμενων στοιχείων,
- διαπιστώνεται η συμμόρφωση του Δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί,
- καθορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης κάθε Μακροχρόνιας Υποχρέωσης του Δικαιούχου, όπως αυτές έχουν προδιαγραφεί στην απόφαση ένταξης.

Ο Φορέας Υλοποίησης κοινοποιεί τη Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης στο δικαιούχο. Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον φάκελο πράξης.

Σε περίπτωση επιβολής Δημοσιονομικών Διορθώσεων εφαρμόζονται τα καθοριζόμενα στο άρθρο 3, παρ. 1 της υπό στοιχεία 119126 ΕΞ 2021/28-9-2021 υπουργικής απόφασης «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Δράσεων και των Έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 4498) και στο άρθρο τρίτο του ν. 4822/2021 (Α' 135).»

9. Στο Κεφάλαιο 1.17 ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ, στην περίπτωση β), διαγράφεται η φράση «του φυσικού αντικείμενου», προστίθεται η φράση «των στόχων «εξοικονόμησης ενέργειας», η περίπτωση β) διαμορφώνεται ως εξής: «β) μη αποδεκτή απόκλιση των στόχων εξοικονόμησης ενέργειας»

και το Κεφάλαιο 1.17 «ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ» διαμορφώνεται ως κάτωθι:

«1.17 ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Οι όροι υλοποίησης της πράξης, όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης, είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από το δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από το Φορέα Υλοποίησης συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης της πράξης. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την οριστική αναγνώρισή τους από το Φορέα Υλοποίησης. Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της απόφασης ένταξης της πράξης στο πρόγραμμα.

Πιο συγκεκριμένα, ανάκληση της απόφασης ένταξης επένδυσης μπορεί να προκύψει και μετά από διαπιστωμένη απάτη, βάσει απόφασης αρμόδιας δικαστικής αρχής ή κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης της επένδυσης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται σοβαρές αποκλίσεις/εμπλοκές σε σχέση με την προγραμματισθείσα πρόοδο ή τους όρους ένταξής της. Η διαδικασία ανάκλησης δύναται να ενεργοποιείται, εφόσον επιβάλλεται κατόπιν ελέγχων εθνικών ή ενωσιακών ελεγκτικών οργάνων ή όταν διαπιστώνεται:

- α) σοβαρή εμπλοκή στην ανάληψη νομικών δεσμεύσεων,
- β) μη αποδεκτή απόκλιση των στόχων εξοικονόμησης ενέργειας,
- γ) αδυναμία στην καθολική πιστοποίηση του οικονομικού αντικείμενου και της επιλεξιμότητάς του, με βάση τα πρωτότυπα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης,
- δ) άλλη παράβαση του εθνικού ή ενωσιακού θεσμικού πλαισίου η οποία συντελείται από τον Δικαιούχο δόλια και δεν επιδέχεται θεραπεία.

Η αιτούμενη ενίσχυση απορρίπτεται ή, στην περίπτωση που έχει ήδη χορηγηθεί, ανακτάται εξ' ολοκλήρου και εντόκως, όταν, τόσο κατά την διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου όσο και κατά τη διάρκεια των μακροχρόνιων υποχρεώσεων:

- α) δεν πληρούνται:
 - αα) τα κριτήρια επιλεξιμότητας της παρούσας,
 - ββ) άλλες υποχρεώσεις, που προβλέπονται από διατάξεις της ενωσιακής ή εθνικής νομοθεσίας, ιδίως αυτές που αφορούν στις κρατικές ενισχύσεις ή άλλα υποχρεωτικά πρότυπα, συνδέονται με το ενισχυόμενο Υπόεργο και επηρεάζουν λειτουργικά την επένδυση,
 - β) ο δικαιούχος εμποδίζει τη διενέργεια οποιουδήποτε σχετικού ελέγχου, με εξαίρεση τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας.

Η επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της δημόσιας επιχορήγησης από το δικαιούχο της ενίσχυσης σε όλες τις περιπτώσεις γίνεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής τους, σύμφωνα με την κείμενη σχετική εθνική και ενωσιακή νομοθεσία. Το ανακτητέο ποσό της χορηγηθείσας ενίσχυσης βεβαιώνεται και εισπράττεται κατά τον ν. 4978/2022 2022 «Κύρωση Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων» - Κ.Ε.Δ.Ε. (Α' 190).

Το επιτόκιο που εφαρμόζεται για την ανάκτηση της ενίσχυσης είναι το επιτόκιο ανάκτησης που ορίζεται, για κάθε ημερολογιακό έτος, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της

Ευρωπαϊκής Ένωσης και το οποίο καθορίζεται σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (2008/С 14/06).

Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί τροποποίησης της επένδυσης, εάν ο δικαιούχος παραβεί κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης ή της περιόδου τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την απόφαση ένταξης του δικαιούχου στο Πρόγραμμα, επιβάλλονται οι κυρώσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα 11. Για την επιβολή των εν λόγω κυρώσεων λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα της παράβασης, η έκταση, καθώς και η διάρκεια της μη συμμόρφωσης σε σχέση με τις προϋποθέσεις ενίσχυσης.

Οι κυρώσεις του Παραρτήματος 11 δεν επιβάλλονται όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία ή σε σφάλμα της αρμόδιας ή άλλης αρχής και το σφάλμα αυτό δεν μπορούσε, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, να εντοπιστεί από το υπόχρεο προς συμμόρφωση πρόσωπο.»

10. Στο Παράρτημα 2 «Λειτουργία Καταπιστευτικού Λογαριασμού (escrow account)»,

Α) στην παράγραφο «Η πίστωση του καταπιστευτικού λογαριασμού υλοποιείται [...] μετά την υποβολή του πρώτου ΠΕΑ ή/και της πρώτης Έκθεσης Ενεργειακού Ελέγχου, καθώς και της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου.»

αντικαθίσταται η λέξη «φορέα» με «Φορέα Υλοποίησης» και προστίθεται «μετά και τη σύμφωνη γνώμη της ΔΕΠΕΑ» και η ακροτελεύτια πρόταση «καθώς και της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου» αντικαθίσταται από «καθώς και της έκδοσης απόφασης υπαγωγής»,

Β) η παράγραφος «Για την αποδέσμευση του αιτούμενου ποσού προς εξόφληση, εκδίδεται Σύμφωνη Γνώμη εκ μέρους του Φορέα Υλοποίησης και της ΔΕΠΕΑ (εμπεριέχει και την «κατάσταση δικαιούχων αποδέσμευσης ποσών» σε ηλεκτρονική μορφή, η οποία αποτελείται από τον οριστικό κατάλογο δικαιούχων).» διαγράφεται,

και το Παράρτημα 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 - Λειτουργία Καταπιστευτικού Λογαριασμού (escrow account)

Ορισμοί

· Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.): το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα μέσω του οποίου διενεργείται κατά τα ορισθέντα κατωτέρω η διαδικασία ανοίγματος ειδικού δεσμευμένου καταπιστευτικού λογαριασμού σε πιστωτικό ίδρυμα και η διαδικασία αποδέσμευσης των εκάστοτε ποσών προς το Δικαιούχο.

· Δικαιούχοι χρηματοδότησης: τα νομικά πρόσωπα, όπως ορίζονται στο άρθρο 1.3 της παρούσας.

· Ειδικός δεσμευμένος καταπιστευτικός λογαριασμός: ο λογαριασμός του άρθρου 58 του ν. 4915/2022 (Α' 63) τον οποίο ο δικαιούχος οφείλει να ανοίξει σε λογαριασμό που ήδη τηρεί σε πιστωτικό ίδρυμα, προκειμένου να του καταβληθεί η χρηματοδότηση δυνάμει της εκάστοτε απόφασης ένταξης. Το κόστος ανοίγματος του δεσμευμένου λογαριασμού βαρύνει το δικαιούχο.

· Ποσό εγκεκριμένης επιδότησης: το ποσό που δικαιούνται οι δικαιούχοι χρηματοδότησης σύμφωνα και με την σχετική απόφαση ένταξης τους.

Διαδικασία ανοίγματος ειδικού δεσμευμένου καταπιστευτικού λογαριασμού

Οι δικαιούχοι χρηματοδότησης εισέρχονται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα, κατόπιν αυθεντικοποίησης μέσω Taxisnet, και υποβάλλουν ηλεκτρονικά αίτηση συμμετοχής στο πρόγραμμα χρηματοδότησης, στο πλαίσιο της οποίας ζητούνται τα ακόλουθα:

1) Επιλογή του πιστωτικού ιδρύματος για την δημιουργία/διαχείριση του ειδικού δεσμευμένου καταπιστευτικού λογαριασμού,

2) δήλωση τραπεζικού λογαριασμού (IBAN) που ήδη τηρεί ο εκάστοτε δικαιούχος στο πιστωτικό ίδρυμα της επιλογής του, για την διαχείριση πληρωμών, όπως ενδεικτικά των παρακάτω:

· εξόδων, για τις περιπτώσεις πληρωμής προμηθευτών

· πληρωμών, για τις περιπτώσεις πιστώσεων απευθείας στην δικαιούχο χρηματοδότησης

3) δήλωση, με την οποία ο εκάστοτε Δικαιούχος βεβαιώνει αποδοχή με ηλεκτρονικό τρόπο κατά την είσοδο του στην πλατφόρμα, η οποία και επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 όσων αναφέρονται στο Παράρτημα το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας, και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα κάτωθι:

· ότι έχει ενημερωθεί για τους όρους του προγράμματος χρηματοδότησης του άρθρου 58 του ν. 4915/2022 (Α' 63), όπως αυτό εξειδικεύεται στο άρθρο 59 του ν. 4949/2022 (Α' 126), καθώς και για την κείμενη νομοθεσία αναφορικά με την επιστροφή αδιάθετων ποσών, στις περιπτώσεις που προβλέπει ο νόμος, καθώς και των τυχόν δημιουργούμενων, από την παραμονή των πιστώσεων στον άνω ειδικό δεσμευμένο καταπιστευτικό λογαριασμό, τόκων στο Ελληνικό Δημόσιο, χωρίς τη συγκατάθεση του δικαιούχου/ωφελούμενου, καθώς και για την ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών του Ελληνικού Δημοσίου αναφορικά με τα στοιχεία του ειδικού λογαριασμού (IBAN, δικαιούχος), την κίνηση του ανωτέρω ειδικού δεσμευμένου λογαριασμού, την ύπαρξη τυχόν υπολοίπων καθώς και τυχόν κινήσεις και εκταμιεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί από αυτόν,

· έχει λάβει γνώση των δηλώσεων και αποποίησης ευθυνών του πιστωτικού ιδρύματος έναντι του δικαιούχου/πελάτη η οποία θα πρέπει να υποβάλλεται ταυτόχρονα με το αίτημα ανοίγματος του λογαριασμού.

Χρηματοδότηση - Πίστωση λογαριασμού- Αποδέσμευση ποσών - Διαδικασία πληρωμών

Το έργο/δράση εντάσσεται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Συλλογική Απόφαση (ΣΑΤΑ) και χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Η χρηματοδότηση του έργου/δράσης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Η πίστωση του καταπιστευτικού λογαριασμού υλοποιείται από τον Φορέα Υλοποίησης επί τη βάση του οριστικού καταλόγου δικαιούχων και μετά την υποβολή του 1ου ΠΕΑ ή/και Έκθεσης αποτελεσμάτων Ενεργειακού Ελέγχου. Η ΓΔΟΥ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως υπόλογος διαχειριστής, μετά και τη σύμφωνη γνώμη της ΔΕΠΕΑ, μεταφέρει το συνολικό ποσό από το λογαριασμό του έργου της οικείας ΣΑΤΑ, με ηλεκτρονική πληρωμή (eps) σε ενδιάμεσο λογαριασμό του ΤΕΕ. Στη συνέχεια με χρέωση του ενδιάμεσου λογαριασμού μεταφέρονται τα ποσά μέσω της ΔΙΑΣ ΑΕ προς τους αναλυτικούς τραπεζικούς ειδικούς δεσμευμένους λογαριασμούς (ΕΔΛ) των δικαιούχων μετά την υποβολή του πρώτου ΠΕΑ ή/και της πρώτης Έκθεσης Ενεργειακού Ελέγχου, καθώς και της έκδοσης απόφασης υπαγωγής.

Για την αποδέσμευση των χρηματικών ποσών ο εκάστοτε δικαιούχος ανεβάζει στο Ο.Π.Σ. τα απαραίτητα δικαιολογητικά που σχετίζονται με τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν και καταχωρεί Αίτημα Επαλήθευσης-Πιστοποίησης Δαπανών (ενάρθρος ΠΔΕ).

Εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος, ελέγχεται η επιλεξιμότητα των σχετικών δαπανών με διοικητικό έλεγχο.

Διαδικασία παρακολούθησης του ειδικού δεσμευμένου καταπιστευτικού λογαριασμού

Προς το σκοπό της ορθής παρακολούθησης της υλοποίησης του προγράμματος χρηματοδότησης, ο φορέας υλοποίησης, η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών λαμβάνει μηνιαία ενημέρωση από το πιστωτικό ίδρυμα αναφορικά με τις κινήσεις του λογαριασμού, τυχόν τόκους που έχουν δημιουργηθεί καθώς και τυχόν υπόλοιπά του.

Διαδικασία κλεισίματος λογαριασμού και επιστροφής ποσών και τόκων στο Ελληνικό Δημόσιο

Ο λογαριασμός του δικαιούχου χρηματοδότησης κλείνει με αίτημα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ως φορέα χρηματοδότησης προς το πιστωτικό ίδρυμα. Τυχόν αδιάθετα ποσά στον ειδικό δεσμευμένο καταπιστευτικό λογαριασμό επιστρέφονται στο ελληνικό Δημόσιο με εντολή της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών.

Ακατάσχετος λογαριασμός

Οι πληρωμές προς τους δικαιούχους δεν κατάσχονται και ο ανωτέρω λογαριασμός είναι ακατάσχετος έναντι όλων των δανειστών του Δικαιούχου, για χρέη και οφειλές του από κάθε αιτία. Επί του ειδικού δεσμευμένου καταπιστευτικού λογαριασμού της παρούσας, δεν ισχύουν οι διατάξεις περί επαγγελματικού και τραπεζικού απορρήτου, συμπεριλαμβανομένου του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων του άρθρου 1 του ν.δ. 1059/1971 (Α' 270).».

11. Στο Παράρτημα 8 «Δικαιολογητικά για την Καταβολή της Επιχορήγησης», στο τέλος της παραγράφου «Επιπρόσθετα στην περίπτωση που [...] Εγγυητικής Επιστολής ποσού ίσο με τη διαφορά του ποσού της επιχορήγησης και το ύψος του κύκλου εργασιών», προστίθεται η φράση «Η συγκεκριμένη απαίτηση εφαρμόζεται μόνο στην περίπτωση ενδιάμεσων καταβολών», και το Παράρτημα 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8 - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτούνται:

1. Κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας www.aade.gr (πρόσφατη εκτύπωση).

2. Τροποποιήσεις του καταστατικού σύστασης της εταιρίας, εφόσον έχουν υπάρξει/βεβαίωση Γ.Ε.Μ.Η εάν υπάρχει.

3. Βεβαίωση περί μη περαιτέρω τροποποίησης του καταστατικού.

4. Βεβαίωση Γ.Ε.Μ.Η για εκπροσώπηση εταιρείας.

5. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας και Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας ή Βεβαίωση παρακράτησης (απόδοσης) φόρων και ασφαλιστικών εισφορών.

6. Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας.

7. Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης έναντι δανείου και βεβαίωση εκταμίευσης αυτού, εφόσον έχει γίνει εκχώρηση.

8. Υπεύθυνη Δήλωση νομίμου εκπροσώπου με γνήσιο υπογραφής όπου δηλώνεται ότι δεν έχει εκχωρηθεί η επιχορήγηση, εφόσον δεν έχει γίνει εκχώρηση.

9. Απόδειξη είσπραξης επιχορήγησης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας

10. Αποδεικτικό τραπεζικού λογαριασμού (IBAN).

11. Βεβαίωση μηχανικού για την ύπαρξη υποδομών διευκόλυνσης της προσβασιμότητας των ΑμεΑ.

12. Αναλυτικό Πιστοποιητικό Νόμιμης Εκπροσώπησης.

13. Τίτλος ιδιοκτησίας (για ιδιόκτητο ακίνητο).

14. Εκτύπωση Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων

15. Μισθωτήριο συμβόλαιο μέσω ΑΑΔΕ (για την περίπτωση μίσθωσης).

16. Υπεύθυνη Δήλωση ότι η εταιρία δεν τελεί υπό καθεστώς πτώχευσης ή αναγκαστικής διαχείρισης και δεν έχει υποβάλλει σχετικό αίτημα.

17. Βεβαίωση του λογιστή της επιχείρησης στην οποία να βεβαιώνεται ότι η επιχείρηση δεν είναι προβληματική παραθέτοντας τους σχετικούς δείκτες σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 4 του ΓΑΚ.

Επιπρόσθετα στην περίπτωση που το ποσό της επιχορήγησης είναι μεγαλύτερο από το ύψος του κύκλου εργασιών της επιχείρησης (το προηγούμενο έτος της υπαγωγής) απαιτείται υποβολή Εγγυητικής Επιστολής ποσού ίσο με τη διαφορά του ποσού της επιχορήγησης και το ύψος του κύκλου εργασιών. Η συγκεκριμένη απαίτηση εφαρμόζεται μόνο στην περίπτωση ενδιάμεσων καταβολών.».

Κατά τα λοιπά ισχύει η υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/26201/171/8.03.2024 κοινή υπουργική απόφαση «Πρόγραμμα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα» (Β' 1650).

Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 30 Μαΐου 2026

Οι Υπουργοί

Αναπληρωτής Υπουργός
Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας
ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

Υφυπουργός
Περιβάλλοντος και Ενέργειας
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ

